

L'ESTEL

de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

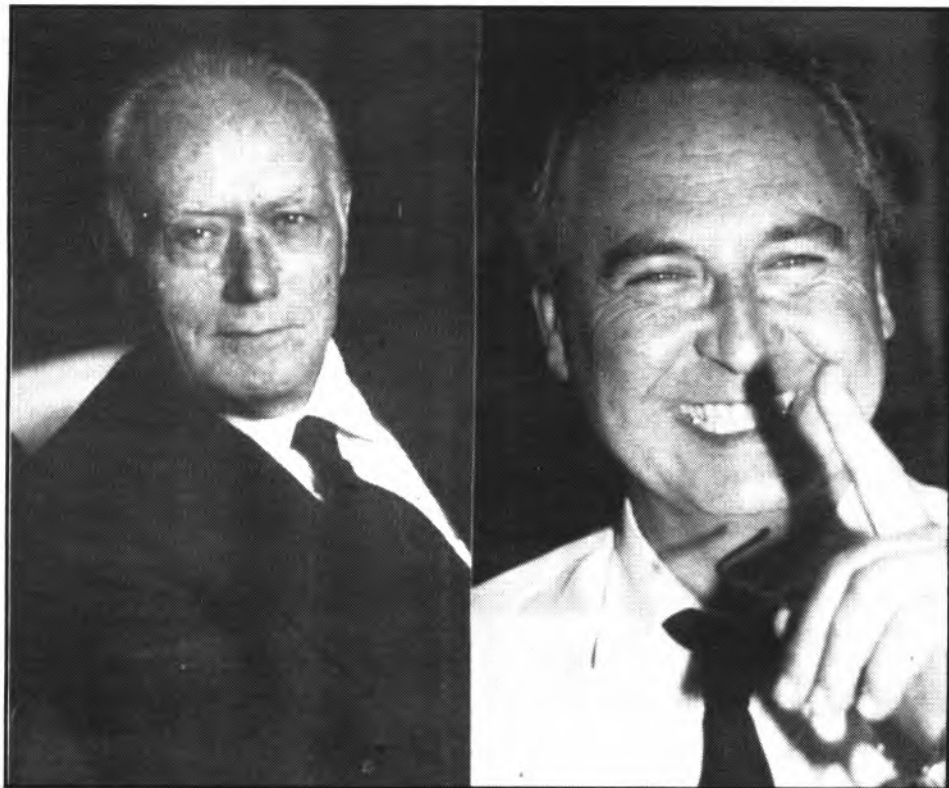
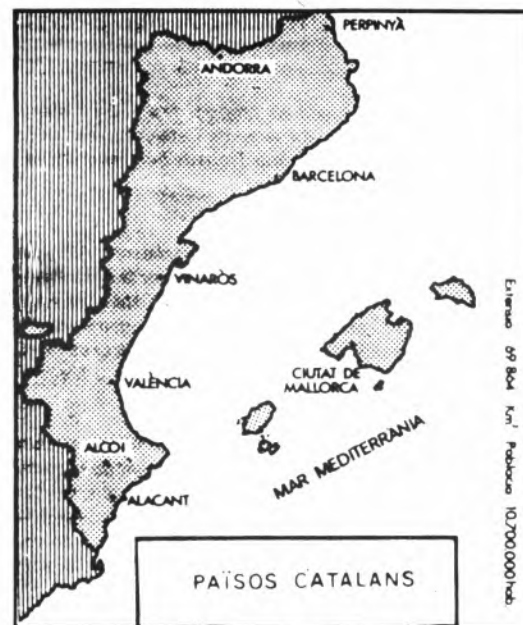

PUBLICACIO INDEPENDENT DE LES ILLES BALEARS

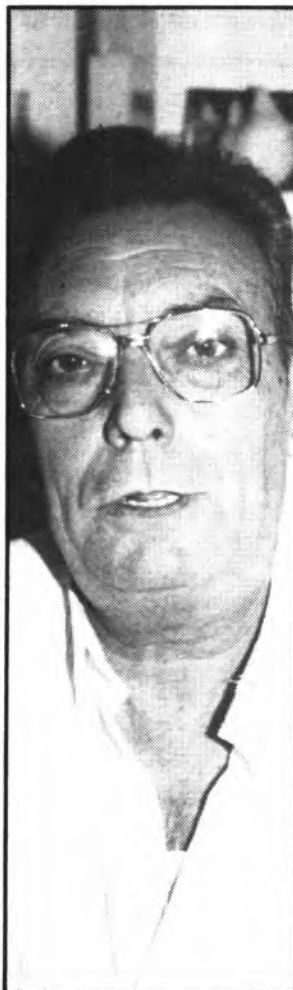
ANY XII. NÚMERO 269

15 DE JUNY DE 1993

PREU: 200 PTS

Lluís Valls Taverner i Joan Lluís Gamundí, sonriuen cadascún a la seva manera en aquest afer del Crèdit Balear. Article a les pàgines 12 i 13.

En Tomeu Vives és el president de l'associació de veïns Reis Catòlics. Una associació molt dinàmica que imparteix classes de ball mallorquí, ball de saló, tall i confecció, gimnàs-tica de manteniment i altres coses. Tenen una banda de cornetes i tambors. Organitzen les festes de l'estiu i fan una mitjana de quinze excursions cada any. L'any passat, a més de les excursions per dins Mallorca, anaren a Itàlia i a Galícia. Pel mes de setembre aniran a Andalusia. Tenen 280 socis i treballen en estreta col·laboració amb l'associació de la tercera edat de la barriada.

Des de fa una temporada, a Badia Gran de s'Arenal s'havien començat a emetre imatges televisives pels canals 26 i 28. Ara, arran de les eleccions, les emissions s'han rellançat amb més força i més qualitat amb entrevistes als diferents candidats. L'emissora dona els programes de la televisió mexicana Galavision durant el dia, i el vespre, a partir de les nou, programes de producció pròpia. Des de l'ESTEL DE MALLORCA col·laboren amb aquesta emissora arenalera de la qual són propietaris i directors els nostres amics Joan Artés i Pilar Gil, a qui veim a la fotografia acompanyats dels seus col·laboradors.

Sota la direcció de la pintora Mari Teresa Pons, els veïns de l'associació de la Soledat aprenen a pintar a l'oli.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a cadascuna de les famílies de les barriades que confronten amb el carrer de Manacor, de Palma. Si us ha agradat, trobareu una butlleta de subscripció a la darrera plana. Enviau-nos-la.

Aquest periòdic es pot trobar a tots els quioscos de Mallorca. Exigiu-lo al vostre quiosquer si no el trobau.

Televisió Badia Galavision

Canals 26 - 28

A partir de les 21 hores, producció pròpia. La resta del temps, el canal mexicà de Galavisió
Sintonitzau-nos

Xafarderies

* Càritas Diocesana de Mallorca denuncia l'augment de les BOSSES DE POBRESA en un 65% a l'any 1992. La crisi econòmica amb el tancament d'empreses, pèrdua de llocs de feina, i pujada del nombre dels aturats deixa cada vegada més en greus problemes socio-econòmics a més famílies i a nova gent. A finals de març l'INEM registrava oficialment a Balears 85.736 demandes d'ocupació (es curiós a nivell de xifres que aturats sols s'en registraven 52.849... ¿...? Així mateix es comptabilitzen 3.523 aturats més des de fa un any. Un altre estudi seriós revela que Balears perd cada dia 35 llocs de feina ¡Basta ja! ¡Així no anam! Es tracta de canviar estructures econòmiques a nivell de país per tal de que cada família pugui tenir el sou que necessita per alimentar-se i viure, i la feina necessària per sentir-se útil i realitzat. Autoritats, polítics: ¡Junts tots heu de recarregar noves fites de solucions econòmiques que afavoresquin tots els homes i totes les famílies! ¡Es molt urgent!

* SON DURETA segueix essent notícia. Les obres no s'acaben mai, i ara el mateix personal sanitari del delicat servei d'Urgències ha decidit eximir-se judicialment de qualsevol responsabilitat, donada la saturació i la molt greu situació d'aquesta zona de l'hospital. El dret de tot el poble a una salut digna, i a un tractament personal eficaç, necessiten d'una nova organització de l'hospital. Per culpa de les deficiències, hi ha a Son Dureta molt de drets dels malats malmenats. ¡Solució, solució, solució..., prest, prest, prest...!

* Impresiona un informe estadístic del PSM damunt l'ESPOLIACIO ECONOMICA A LES BALEARS per part de l'Estat Espanyol. Aquest recabdà l'any 1990 a les nostres illes 319.410 milions de pessetes i hi invertí a penes 258.631 milions. Això vol dir que més de 91.000 milions de pessetes surten del nostre país per no tornar-hi. Es una sagnia per les nostres terres, encara que la diferència es vestesqui de solidaritat interregional. Solidaris ho hem

d'esser a parts iguals-iguals i amb les finalitats de reduir pobres ben clares i no per engreixar aconeximents estatals. ¡Aquí no s'ens atén com cal, com necessitam i com ens mereixem per dur endavant les aspiracions del nostre poble!

* Tot i dient NO a la macro-presó, és urgent la reconversió, adaptació i noves construccions del CENTRE PENITENCIARI per atendre com cal a les més de 200 persones sobrants sense plaça digna, com afirma el mateix delegat del Govern. Tot home té dret a un lloc digne de persona humana, i, com a pres, a un lloc acollidor amb capacitat de rehabilitació social.

* El passat dia 30 de maig la Biblioteca de Can Torró d'Alcúdia va oferir un nou concert dins el cicle "Matinals Musicals" que un diumenge cada mes està reunint les diverses formacions de l'illa. En aquesta ocasió fou el Cor Cantilena de Binisalem l'encarregat d'amenitzar aquest matinal. Tant de bo hi hagués moltes més iniciatives semblants a aquesta de la Biblioteca d'Alcúdia.

* Ja que parlem d'activitats musicals hem de dir que el grup de rock mallorquí, **Ocults** van a tota, ara ja estan preparant les nombroses actuacions estiuenques i de moment ja tenen previstes unes actuacions a diversos indrets de les illes. El proper 18 de juny actuaran a Son Servera, el 10 de juliol a Campanet, el 30 de juliol a Llubí i el 27 d'agost a Sant Lluís.

Sadam, els serbis i el jueu errant

Iraq i Sèrbia, tant té un com l'altre. L'extermini de kurds i bosnians amb nàpalm, camps de concentració (usant metal·lúrgies com a forns crematoris), i violacions de tota mena clamen al cel. Genocidi, il·limitada crueltat i tirania centralista al servei d'Estat etnocèntrics, posen a Sadam i a Milòsevic a l'altura dels pitjors maníacs: d'un Neron o Atila o Gegis Khan.

A l'Iraq, l'arabització forçada de la minoria kurda ha anat des de la marginació i la negació total de l'idioma kurd fins a la aniquilació de la seva població civil. La nacionalitat kurda, trossegada pels seus voraçs veïns (Iraq, Turquia, Iran i Síria) que la neguen i capolen per apoderar-se de les seves immenses riqueses naturals, petroli sobretot; són quasi 40 milions, segurament la nació més nombrosa del món que no té Estat propi.

A l'ex-Iugoslàvia, els serbis, que controlaven el 75% de l'exèrcit iugoslau, han usat aquesta força bruta per envair i atemorir a bosnians, albanesos, croates i altres nacionalitats incloses a l'Estat plurinacional iugoslau. Així han arribat a la "neteja ètnica" i a la violació sexual sistemàtica de més de 20.000 dones com a arma de terror, el que demostra que no hi ha res més perillós que el terrorisme d'Estat ni banda terrorista més eficient que un exèrcit en mans totalitàries i imperialistes. La història té sempre molts abundants exemples: l'Estat espanyol centralista, l'Alemanya nazi, la URSS de Stalin, o ara Iraq i Sèrbia.

Davant aquests Estats terroristes, governats per gànsters i mafiosos, és una follia i una estúpida reacció amb terrorisme de bandes, ja que aquest terrorisme dona la coartada perfecta per justificar el rearmament d'Estat amb vocació uniformista i totalitària. Només la no-violència és l'única arma segura i eficaç, no només contra l'empitjorament indiscriminat dels conflictes, sinó contra el mateix eix de l'Estat terrorista.

Tots els Estats amb vocació totalitària lluiten per uniformar les seves poblacions. Els Reis Catòlics i els Àustries són un exemple històric, molt a propòsit del cinquè Centenari: expulsant els jueus i els moriscos, perseguint intel·lectuals i protestants,

capolant indis, holandesos, catalans i gitanos. Sigui amb genocidi ètnic com els serbis i els iraquians, sigui amb lleis de sang com els nazis, sigui amb els fets consumats dels mitjans de comunicació castellanitzants per uniformar, sigui amb religions oficialitzades, el totalitarisme necessita tallar tota varietat per evitar dissidències als seus deliris imperials. El feixisme clàssic espanyol (FE, JONS...) té abundant literatura anticatalana per mor de les reticències de Catalunya a les seves fastuoses megalomanies.

Tot totalitarisme bravetja dels seus instints assassins i necessita una base d'odi social, però un odi manejable i útil per galvanitzar la massa ignorant i covarda contra un enemic minoritari (i per tant indefens). Cada feixisme tria els seus propis bocs expiatoris: l'estranger (xenofòbia), la minoria ètnica (racisme) o nacional (colonialisme) o religiosa (integrisme). Davant de l'augment de l'uniformisme insolent i agressiu d'aquests Estats (i d'altres més propers de trajectòries històriques no molt millors) s'ha de vigilar perquè la seva superxeria (aquest patriotisme de les armes i les majories és l'últim refugi dels poca-vegonyes) no ens tornin a organitzar els seus programes.

La negació de l'existència de minories nacionals, la criminalització dels seus modests grups nacionalistes, és ja un indicatiu preocupant de feixisme que no vol ser descobert i que s'ha de desemmascarar amb la no-violència preventiva. És el feixisme de sempre disfressat de modern i respectable gràcies al marketing, al diner i als mitjans de comunicació que controla.

Un mosaic variat de petits estats federats (ja ho deia mossèn Armengou) sempre serà més propici al respecte que els grans estats prepotents i militaristes. Per això és que és un deure de tot demòcrata i de tota persona pacífica dir sí a les nacionalitats lliures i no al neocentralisme (feixisme remodelat). I una aposta per la no-violència de Gandhi i King com a forma de lluita.

Fons de Documentació per la Pau

CRIDA A LA PORTA DE LA SOLIDARITAT

«ES REFUGI»

C/. Apuntadores, n.º 8 - Ciutat

Telfs.: 71 59 10 - 46 11 12

Assistència durant 24 hores

Acollida a marginats, gent sense casa, alcoholics, toxicòmans, malalts de la SIDA

Responsables: Jaume Santandreu, Antoni Graru, Miquel Barceló (metge), Gaspar Aguiló, Marieta Salas, Maria Emilia Anton (psicòloga), Miquel Servera

Comptes oberts:

SA NOSATRA: 2.200867 - 09

BANCA MARCH: 138879.11.7

BANC DE CRÈDIT: 60.21021.59

Farmàcia ARMENGOL, C/. dels Oms. Ciutat. Forn LA GLÒRIA, VIATGES TRAMUNTANA

ARA MES QUE MAI

ANTONI SERRA

Presentarà el llibre de Miquel López Crespí

«CRÒNICA DE LA PESTA»

CENTRE DE CULTURA SA NOSTRA

DIA 28 DE JUNY (DILLUNS) A LES 20 H.

Carrer de la Concepció, 12
Ciutat de Mallorca

L'ESTEL DE MALLORCA. Publicació independent de les Illes Balears. Edició i direcció: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Gracià Sánchez i Font, Jaume Sastre, Bernat Joan i Marí, Mateu Sastre, Climent Garau i Salvà, Miquel Julià.

Depòsit legal PM 473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apt. de Correus, 124. 07600 - s'Arenal. Tel. 265005. Fax: 269941.

El per què de la Convergència Nacionalista Balear

Els esdeveniments, ben coneguts, que dugueren fa unes setmanes a la destrucció de Convergència Balear, per la via de la fusió dins el refregit centrista de la UM refundada, o més ben dit recentrada, han duit també a la regeneració i a la reconstrucció del projecte nacionalista inspirador de CB. Convergència, perquè es manté el mateix esperit convergent d'abans, i nacionalista, perquè hi ha la voluntat de convergir amb forces, grups de persones que veritablement representin el nacionalisme a les nostres illes.

El nostre projecte polític no té res a veure amb altres plantejaments tradicionals dels partits als quals estam acostumats: estratègies, muntatges, maquinacions, especulacions, manipulacions, tot per tal d'aconseguir uns vots i arribar, sigui com sigui, al poder i als seus beneficis. Nosaltres presentem un model inspirat en la coherència política, l'honestat, la transparència en les gestions polítiques i la recerca del benefici col·lectiu de la societat mallorquina.

El nostre és un projecte que vol ésser modern, plural, integrador i progressista, que vol ajustar-se a les necessitats del nostre poble en la seva conjuntura actual, i que té, com a primer objectiu — i vull reafirmar que és el primer, no el darrer ni l'únic — el ple reconeixement de la nostra realitat com a comunitat natural diferenciada dins Espanya i dins Europa.

El nostre partit defensa la idea de l'Europa de les nacionalitats, superant el concepte d'estat, a partir d'una concepció federalista.

En aquest context, i com a mesura concreta, consideram imprescindible la creació d'una delegació permanent de les illes Balears a Brussel·les per servir de defensa dels interessos específicament balears.

El nostre projecte contempla com una qüestió prioritària la defensa de la natura i del medi ambient. El nostre plantejament ecologista no és ni romàntic ni maximalista, ni una operació de maquillatge, sinó de caire pràctic i realista. En aquestes illes, on la indústria turística és la base fonamental de l'economia, el producte que venem és precisament el nostre medi. Si no som capaços de cuidar el paisatge, protegir els boscos, mantenir el nostre patrimoni natural, especialment l'aigua, ¿on anirà la nostra indústria turística? Hem de fer compatible d'una vegada la prosperitat de l'economia amb l'ús racional del nostre territori.

El nostre projecte defensa la potenciació del comerç, especialment el petit, familiar i tradicional, com un dels eixos de l'activitat econòmica mallorquina.

També, és clar, la llengua i cultura pròpia formen part fonamental del projecte de CNB. Però la nostra concepció ens indica que la llengua ha de ser un element integrador, mai un element d'exclusió.

Aquestes són algunes de les bases en què es fonamenta el projecte inspirador de Convergència Balear, i si el mantenim mitjançant el nou partit **Convergència Nacionalista Balear** és precisament perquè estam convençuts que el projecte d'UM, en el qual s'ha integrat el component centrista de CB, mai no ha demostrat una contundent voluntat nacionalista. Fins ara, l'únic que ha evidenciat UM ha estat el servilisme envers el PP a canvi, això sí, de càrrecs i prebendes.

Nosaltres estam per fer una política coherent amb uns principis inalterables, encara que això ens

suposi molta feina i un llarg camí per endavant. Per això reprenem la senyera de CNB. Des d'aquest projecte i aquests principis estam disposats a convergir amb d'altres forces polítiques, grups ciutadans, persones, amb tots aquells que pensen que, per damunt de divergències més o menys puntuals, el nostre país mereix l'esforç d'arribar a

un projecte nacionalista unitari (que no vol dir uniforme), però sí enriquidor, interclassista, progressista i honest.

Joana Maria March
Presidenta de Convergència
Nacionalista Balear

Comunicats de premsa

* **Convergència Nacionalista Balear** vol fer públic el seu suport a la creació de bancs públics per part del Partit Nacionalista Basc i de Convergència Democràtica de Catalunya, creim que pot ser una eina eficaç de desenvolupament econòmic i de creació de llocs de feina.

Davant les fortes crítiques que el PSOE i del PP li han fet, volem recordar l'exemple dels länders alemanys i dels cantons suïssos, autèntics motors de l'economia Europea.

* **Convergència Nacionalista Balear** vol fer públic el seu desacord i gran malestar per les opinions emeses pel polític d'UM, Sr Melià, en referència a la visita del Sr Angel Colom a la nostra Comunitat.

Esquerra Republicana de Catalunya té el dret constitucional de presentar-se a les eleccions per qualsevol circumscripció de l'Estat espanyol si així ho creu oportú. És de molt mal gust i una incongruència per part d'aquest senyor criticar aquest partit pel fet de no ser d'origen balear i no fer el mateix amb els altres partits d'obediència madrilenya.

Cal recordar al Sr Melià que ell ha fet la seva carrera política dins un partit "no mallorquí", UCD, i que actualment milita a UM, força política que dóna suport al PP, partit igualment madrileny, dit això sense cap to despectiu.

Igualment consideram totalment injustificat l'atac al PSM.

Finalment esperam llegir els seus comentaris despectius sobre els partits polítics que es presenten a Mallorca i depenen de Madrid, tal vegada ens farem un tip de riure.

* **Esquerra Republicana** fa saber que la nit de dia 2 a dia 3 de juny ens han destrossat més de quaranta pancartes de propaganda electoral del nostre partit. Com a rebuig d'aquest acte vandàlic volem manifestar:

1. Signi qui sigui el braç executor d'aquest atemptat, els hem de qualificar de *banda armada* (les pancartes demostren les ganivetades).

2. L'acció ha estat selectiva exclusivament contra el nostre partit. A molts dels indrets on hem estat objecte de l'agressió hi havia pancartes de la majoria de partits. Això ens fa pensar que la nostra opció és la que més preocupa.

3. Emparats en la nocturnitat dels covards, els autors demostren la seva por. Tenen por del nostre creixement, de la nostra projecció, del nostre discurs, clar i sense embuts. Tenen por del nostre pacifisme, del nostre esperit democràtic, de la nostra defensa a ultrança del respecte als Drets de la Persona. Tenen por de veure, per primera vegada, una actitud oberta i pedagògica cara a la ciutadania. Tenen por que, amb la limitació de mitjans i la discriminació que hem patit a tots els nivells, dia 6 de juny l'electorat legitimarà la nostra opció política.

4. Cal fer esment, també, als inductors. Aquests darrers dies hem pogut llegir, veure i escoltar desqualificacions globals del nostre partit, des

d'òptiques que frenen la incitació al rebuig cívic i que, en algun cas, al·ludien a la guerra del 36. Aixecam una pregunta perquè sigui objecte de la reflexió pública. On és el límit de l'apologia del terrorisme?

5. Ens agradarà veure els comunicats de condemna contra aquest acte salvatge de part, d'entre d'altres, dels senyors Josep Melià, Antonio Alemany o Alfonso Salgado.

6. El nostre partit ha decidit no retirar les pancartes esqueixades fins després de les eleccions per tal de deixar constància pública de la vergonya de l'existència a Mallorca d'actituds feixistes.

7. Als qui vulguin presentar aquest fet com a una acció aïllada, els volem recordar altres actuacions recents com la cremada d'un cotxe d'un regidor a Vilafranca, o l'atemptat contra El Refugi la setmana passada. Pensam que les autoritats han d'actuar d'ofici per erradicar aquestes conductes. També les Institucions democràtiques han de manifestar-se amb urgència perquè no es pot girar l'esquena a la realitat.

8. Tot plegat certifica d'on surt la intolerància i qui són antidemocràtics.

9. Ens dol terriblement haver d'ésser notícia per un fet tan negatiu. En aquest sentit, agraïm el suport dels mitjans de comunicació i d'aquells col·lectius i persones que, al llarg del matí, s'han solidaritzat amb ERC.

10. Només hi pot haver una resposta cívica per erradicar definitivament aquests comportaments. Evidentment, reclamam el vot per Esquerra Republicana però, més enllà del partidisme, instam a la participació electoral de tota la ciutadania. Votar és reafirmar la democràcia. Feim un clam perquè dia 6 de juny, les urnes responguin els ganivets.

Bartomeu Mestre i Sureda
Cap de Llista al Congrés de Diputats
Mallorca, 3 de juny de 1993

TALLER RIERA
Reparació d'automòbils,
mecànica, xapa, pintura al forn
C/. Girfalc, 3. Tlf.: 10 03 15.
07182 — SON FERRER

**¡ELS MIRACLES D'EN
JAUME JOAN BOVER!
LES MANS QUE
CUREN!
C/. Joan Alcover, 10
entresol
Tlf.: 46 44 00
Ciutat de Mallorca**

L'esperit republicà

El poder de Catalunya (i V)

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

Com és sabut, històricament, França i Espanya són les potències que dominen Catalunya. Al moment actual, mentre la gran crisi sacseja el sistema capitalista mundial, les classes populars de Catalunya —de Països Catalans— han de fer front a les diverses dificultats des de la seva situació de limitació econòmica i política, d'impediments de tot tipus, de mal control burocràtic, per tirar endavant la multiplicitat d'iniciatives socials i econòmiques. Catalunya ha de lluitar amb un braç fermat al darrere. Al moment present, Catalunya és capaç de menar, i mena, un doble front de lluita contra dues realitats històriques ben diferenciades. Per una banda, han de superar les escomeses de l'oligarquia espanyola que ens ofega mitjançant l'Estat, instrument del qual en deté el monopoli de l'ús. Per l'altra, també ha de fer front al desafiament del gran capitalisme d'Europa i dels Estats Units. A l'Estat francès, la burgesia va mantenir l'imperialisme heretat de l'oligarquia; va desplegar un capitalisme molt agressiu econòmicament i polític, es va aferrar desesperadament a l'imperi, al que finalment es va veure obligada a abandonar (independència d'Algèria, al 1962). Ara encara li queda l'imperi interior (les restes greument danyades de les nacions no franceses, entre les quals Catalunya Nord: el Rosselló, el Capcir, el Conflent i l'Alta Cerdanya). El poder de França rau en el notable èxit econòmic de la burgesia francesa. El capitalisme francès és present al món; la banca francesa és la que disposa de més recursos de tot Europa.

L'oligarquia espanyola fa temps —ja a l'època franquista— que havia establert els protocols de les relacions comercials amb la burgesia francesa, a resultes dels quals, les grans empreses del veí del Nord disposaven de totes les benediccions per establir-se a l'Estat espanyol. Posat que l'aristocràcia espanyola ha impedit el desplegament de la capacitat industrial de Catalunya, s'ha valgut de la potència de les empreses franceses per dur a terme l'establiment d'una certa estructura industrial dins l'àrida meseta central. Heu-vos ací França i Espanya coàliades contra Catalunya, seguint una tradició de pactes anticatalans que els és pròpia. I que bé s'avenen a l'hora de prohibir o obstaculitzar l'ús de la llengua catalana a terres catalanes! Però Catalunya també disposa d'una gran tradició de resistència contra tot tipus d'agressions i de dificultats. No va ser casualitat que el rei francès,

Felip l'Ardit, perdés la guerra i la vida en el seu intent d'ocupar el Principat de Catalunya. Ni tampoc degué ésser per atzar que la Catalunya medieval —de quan disposava d'Estat propi— fos militarment superior a França, per terra i per mar (al 1285, greu derrota infringida per Roger de Llúria a l'esquadra francesa davant Roses).

La burgesia francesa, el capital francès, ha apostat fort per les inversions als Països Catalans. Les darreres grans inversions de capital francès més destacades i de major èxit són les grans cadenes d'hipermercats, de grans superfícies, que s'anomenen Continente, Alcampo (Auchamp), i Pryca, la de major desplegament i presència.

Però, malgrat tot, Catalunya resisteix. Tot i la crisi mundial, la burgesia, els treballadors i les classes populars catalanes es mantenen actives i vigilants intentant de trobar solucions a les dificultats econòmiques. Els obrers industrials catalans, com la classe social, es troben en una situació de pèrdua i de retard, posat que encara no són capaços d'establir uns sindicats catalans propis amb un programa social propi; però aquest és un tema que haurem de tractar de manera específica en un altre article.

Catalunya, com sempre, resisteix, Catalunya (Països Catalans) és poderosa. Aquest poder rau en el teixit social de la nostra nació i en com s'ha anat estructurant aquest teixit en aquests darrers cent cinquanta anys. ("Los catalanes de las piedras sacan panes", deien els castellans dels segles XVIè i XVIIè. "El siglo de oro", època en que la major part de població castellana passava gana). I encara ara, s'ha fet palès la capacitat d'iniciativa econòmica dels catalans. N'hi havia que dubtaven de si els mallorquins, després d'una tan llarga decadència, no haurien perdut valors de la raça (per suposat, el concepte "raça" entès en sentit ètnic i cultural). Hi havia qui pensava que l'estar d'esquena a la mar hauria fet minvar l'esperit d'iniciativa i comercial dels illencs. Un dia s'explicarà a les escoles la gran perícia de les classes populars de Mallorca, Menorca, Eivissa-Formentera per fer un prodigiós salt des del sistema agrari tradicional a la modernitat; una doble epopeia: una revolució social agrària, i, tot seguit, la revolució social burgesa.

Catalunya (PPCC) va desenvolupar intensament i ràpida tot d'empreses que giren al voltant del turisme de masses —no tant el País Valencià—. Els ingressos per turisme dels PPCC representen més del cinquanta per cent del total de l'Estat. Basta dir que en aquesta activitat econòmica tan profitosa, els catalans han sabut competir sense complexos i amb èxit enfront de les grans potències tradicionals com ara França o Itàlia. I no solament l'han tingut al terciari, l'èxit, tot i no disposar d'Estat propi, també han sabut tirar endavant multitud d'iniciatives innovadores al sectors primari i secundari.

Editorial

Atentat nazi contra Es Refugi

Divendres dia 29 de maig, el centre d'acollida de marginats, **Es Refugi**, va ésser objecte d'un atemptat quan un súbdit britànic, Philippe Charles L.H. de trenta-tres anys, va llançar dos còctels molotov amb la intenció de calar foc a l'edifici i matar les prop de cent cinquanta persones que aquells moments hi dormien. Afortunadament, Johnny Darder, el jove monitor que estava de guàrdia es va adonar tot d'una de l'acció criminal i avisant de perill es va poder impedir la massacre. Tot i això sis persones van haver d'ésser hospitalitzades per mor de la inhalació de fum i per cremades. La repulsa a aquesta acció bàrbara i assassina va ésser total i immediata per part de la societat civil constituïda en partits polítics, associacions, institucions, etc. Malgrat això, Valeriano Herrero, propietari d'un restaurant de la zona que ha destacat per ser el principal inductor de l'acció criminal, va fer dur atacs contra Jaume Santandreu, un dels impulsors d'aquest centre privat d'acollida de persones sense recursos. Des de **L'ESTEL DE MALLORCA** ens afegim a les mostres de solidaritat envers la tasca duríssima de Jaume Santandreu com és la de fer front a la marginació i a la pobresa que una crisi econòmica greu està provocant. Igualment volem condemnar en els termes més contundents les actituds nazis i feixistes com les del senyor Valeriano Herrero (la mà inductora) i la de Philippe Charles (l'autor material de l'atemptat) que pensen que els problemes s'arreglen cremant les persones com si fossin rates. Els problemes que arrossega Mallorca són molt greus (crisi, augment de l'atur...). La solució a aquests problemes no passa per cercar un boc expiatori sobre el qual descarregar la frustració sinó per fer la independència, per donar barco de rejilla a tota l'administració colonial, per reduir la pressió fiscal, contra la petita i mitjana empresa, per aconseguir que els impostos de Mallorca quedin aquí i per fer una política social més justa i solidària.

TENNIS SON RIGO

Tennis
Futbol-sala
Håndbol
Petanca
Cir. Footing
Squash
Volei
Mini golf
Tennis Taula
Gimnàs
Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

S.A.E. Jaume Mesquida Llabrés VENDES

Subministraments i aparellatge elèctric

C/ Sant Francesc de Sales, 62
Tel. 20 95 90 CIUTAT

RECANVIS FONT

LUBRICANTS • ACCESSORIS • EINES • MAQUINÀRIA

Francesc Manuel de los Herreros, 11
Telèfon 46 81 11 - Dues línies
Fax 46 21 48
07005 PALMA DE MALLORCA

La fi del maig del seixanta-vuit (I)

Per Miquel López Crespí

Fa quinze anys, molts dels actuals dirigents polítics i responsables d'assenyades institucions culturals eren uns joves desconeguts per una àmplia majoria de la població. Els vells buròcrates, ex-voluntaris de la Divisió Azul, ex-combatents, lacais i servils dels "Jefes Provinciales del Movimiento" ocupaven qualsevol escletxa institucional, sense deixar lliure cap retxillera. A la Universitat, molts dels personatges que ara surten per premsa i televisió iniciaven el camí que els portà a guanyar vuit, nou, deu milions de pessetes anuals. Nosaltres també hi érem, al seu costat. Convocàvem assemblees, fèiem cantar a les masses amorfes d'estudiants "Al Vent", "L'Estaca". Érem els primers a córrer davant la policia. Encapçalàvem les llistes del centenar de grups esquerrans que es presentaven a les eleccions del setanta-set. Fou la primera vegada que vérem el nostre nom escrit en lletres de motllo a les pàgines del diari! Fermar-nos amb cadenes davant la Delegació del Govern, fer vagues de fam a les esglésies per protestar contra les intervencions imperialistes al Tercer Món, firmar comunicats, manifestos, llançar ous podrits als membres d'UCD que ens enflocaven una autonomia descafeïnada, serví, sovint, per ampliar el nostre currículum. Sense adonar-nos gaire del que succeïa, a poc a poc, imperceptiblement, érem coneguts cada cop més arreu de la nostra província autònoma. Alguns anaren acabant les respectives carreres i augmentaven llurs problemes amb els respectius partits. De cop i volta, prop de la llicenciatura i el doctorat, en constatar que cap d'aquells partits pels quals havíem lluitat no obtenia electoralment la més petita quota de poder institucional, sorgiren divergències de tot tipus: el centralisme disciplinari del leninisme, el sectarisme i el dogmatisme que impedia consolidar àmplies plataformes convergents amb els grups i partits que ja cobraven de l'Estat, l'aburguesament continuat de la classe obrera -nosaltres érem uns esperits purs que no ens podíem contaminar mai de les maldats del sistema...! Esdevinguts independents amb molta anomenada i prestigi de lluitadors exemplars, la majoria dels nostres companys començaven a estar en disposició de poder entrar a les llistes de qualsevol partit amb possibilitats electorals o esser anomenats presidents de nostrades institucions culturals. La majoria engreixaven les nòmines d'assessors o funcionaris privilegiats de l'Ajuntament o del Consell Insular. Ben cert que altres companys no saberen utilitzar com pertoca el seu currículum de lluita juvenil. Molts quedaren a la cuneta, oblidats, sense saber-se reciclar a temps.

Cregueren massa en les paraules que ens havien agombolat en la joventut: la utòpica igualtat, la verdadera democràcia, la solidaritat entre els homes i els pobles. Pobres personatges que no varen esser capaços de treure rendiment personal als anys de disbauxa juvenil. Dogmàtics que encara creuen en la lluita de classes. Ridículs espècimens que s'atreveixen a anomenar oportunistes als que saberen avançar amb el temps. Envejosos, somniant en un impossible terrabastall que capgirar el món: l'autodeterminació dels pobles, la fi de les burocràcies parasitàries, el socialisme. Il·lusos que no tingueren prou intel·ligència per donar-se a conèixer en temps de la transició.

Jack Kerouac i Bob Dylan eren noms molts més propers per a la nostra generació que Mercè Rodoreda i la Revista Serra d'Or -la dictadura ens havia amagat aspectes essencials de la nostra

cultura-. Ens coneguèrem a recitals de la Nova Cançó, trobades clandestines, esporàdiques manifestacions ràpidament dissoltes per la policia, o a congressos clandestins que normalment fèiem a esglésies de barri o a Monestirs comarcals, amb la disfressa d'esser joves de les JOC. Anar a Eivissa i Formentera pels anys seixanta-vuit era una aventura. Partíem sense diners, amb un sac de dormir. Sovint, algun de la colla sabia cantar, tocar la guitarra, i improvisava alguna cançó per als turistes a l'entrada de Dalt Vila. Allargassats a les platges verges de Formentera, a la nit, mirant les estrelles, després d'haver fet l'amor sense complexos, imaginàvem un món sense soldats ni propietaris. L'amor seria lliure i la nostra casa, oberta als vents, no tindria portes.

Potser la primera claudicació fou acceptar casar-nos, firmar un paper, malgrat fos al jutjat. Les bodes a l'església solien esser celebrades per un company que havia estat missioner i ara era membre de l'Organització d'Esquerra Comunista. Als senzills àpats de nocces solíem explicar als companys que aquella era la primera i darrera claudicació. El xampany anava a lloure -tothom ajudava a pagar les despeses- i cap de les nostres al·lotes es casava vestida de blanc. Allò era, potser, l'insult més gran a què podies obligar una dona. Lectors d'Alexandra Kollontai, descobríem junts Virginia Woolf, Simone de Beauvoir, el feminisme nord-americà, l'experiència de certes comunes àcrates a Londres i Berlín a finals dels seixanta.

La militància partidista ajudà a perllongar el somni de la joventut. Els mítings massius, l'arribada d'exiliats i exiliades famosos: la Passiònaria a Madrid, Frederica Montseny a Barcelona provant de ressuscitar a la CNT. L'estel de la quadruple flama començava a acompanyar les banderes roges a les manifestacions. Dels verds encara no es parlava. Els grups feministes es radicalitzaven. Exigien la doble militància. Rompien el centralisme dels partits. Fou més endavant, després de les primeres eleccions, vist que els nostres partits no servien per a canviar el món, quan les primeres

difficultats i entrebancs es feren evidents. Ara ja no volien anar amb els vestits trobats als Encants. Elegien, per anar a la Facultat, roba de més alta qualitat. Les obligacions matrimonials, finalment, acabaren d'espantar la majoria d'aquelles improvisades parelles de la transició. Els mesos anaren constatant que no es podia pagar el lloguer, el menjar dels fills, amb les reunions partidistes i les aferrades de cartells. El temps perdut estudiant Karl Marx o portant a la pràctica les ensenyances de Lenin, passava factura. No hi havia diners. Finien les vacances adolescents a Eivissa i Formentera, les escapades a París o Londres per a comprar llibres prohibits. La factura de l'escola, els terminis de la rentadora i la televisió, finien per sempre més amb la possibilitat d'anar a veure una altra vegada el festival de Venècia, la mostra d'Art d'Avantguarda que es celebrava a Tolosa de Llenguadoc.

No agafaren mai més el llibre de Victor Serge, que explicava fil per randa el procés de conscienciació de les generacions dels anys trenta. Mai més repassar els "Deu dies que commogueren el món" de John Reed. A la Facultat -calia acabar uns estudis interromputs per la militància partidista, si volíem millorar d'estatus, augmentar els ingressos mensuals- coneguèrem gent d'una fornada diferent. Personatges tèrbols, amb la cartera plena de diners -els seus pares eren els guanyadors de la

guerra, els explotadors de mà d'obra barata als hotels- que lluien cotxes nous impressionants. La piscina als xalets dels nous-rics i els viatges exòtics a la recerca d'emocions fortes i desconegudes substituïren l'estada a Cuba, les setmanes de voluntariat a Nicaragua construint hospitals, escoles solidàries.

En un determinat moment del canvi que aleshores s'esdevingué, la pela fou més important que tots els somnis i esperances de la joventut. El divorci fou la norma general després de sis o set anys de forçada convivència.

Ara, les feministes de fa deu anys llueixen gruixuts anells i polseres d'or, es vesteixen pagades pels amants- a París i Milà i, en lloc d'estar subscrites a revistes trotskistes, fullegen "Decoración interior" o "La Mujer Diez".

Llur revolta juvenil no deixava de ser una moda ocasional, el subproducte d'un temps que creguérem ple, rebel, amb totes les possibilitats obertes al davant. I els principis encesos, els juraments eterns pronunciats sota la lluna de Formentera, cendra, buides paraules emportades pel vent.

almacenes femenias

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 491558
LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01
CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Poligon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17
Fax 206998
MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64

El prestigi aconseguit per
ALMACENES FEMENIAS
és el resultat de 50 anys de qualitat,
servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS
posa a la seva disposició tot tipus de
materials de construcció,
destacant les rajoles i paviments,
no només pels seus bellíssims dissenys
sinó també per la gran varietat
d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa
firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS
demostra la seva professionalitat
acostant als residents d'aquestes illes
les més importants marques
nacionals i internacionals.

Justícia, veritat i no-violència: estratègia quotidiana a l'abast de tothom

"El meu marit va comprendre que era millor d'acceptar la violència física en públic durant un breu període de temps, que no pas patir durant generacions la violència espiritual i emocional. Hom podia assolir que la reacció pública a la violència física donàs lloc a canvis polítics i econòmics que eliminassin la violència psicològica i espiritual, més subtil i destructiva, contra els negres" (Coretta Scott King, vídua d'en M.L.King).

L'alliberament de fons no és per aplicar més força bruta (en tal cas els febles porten les de perdre), sinó que prové de no tenir el mateix objectiu ni direcció que els obstacles: talment ja no hi topem. Per això Jesucrist contestà als fariseus que tornassin "al Cèsar allò que era del Cèsar", i per això Gandhi proposà de cremar les filadures importades d'Anglaterra. En altres mots: estem colonitzats perquè ens deixem enganxar a la dinàmica dels nostres opressors, i és absurd de voler disputar-los a males els privilegis i negocis que ells inventen i exporten.

Ara bé, si cerc la meua ànima, no haig de topat amb la rivalitat d'un altre. Les cadenes dels meus antics costums es trenquen quan em gir envers un camí tan nou: és una conversió profunda, una metanoia (equilibri, de "meta-noêseîn" penedir-se en grec). L'atracció cap a les distraccions, la xafarderia, la còlera, la seducció dels sentits, minva o desapareix sense gaires repressions si coneixem la joia de la pau de Déu. És clar que això cau fora de la lògica de la societat de consum corrent, i fora dels comptes de la cultueta panxacontenta (el nostre felibrisme en el seu petit món bizantí), però és el camí a la Victòria.

"Les armes de la nostra lluita no són pas carnals, sinó poderoses en Déu per a destruir fortaleses" (2ª Cor. 10:4). Durant el moviment pels Decrets Civils d'en King, a les persones que estaven disposades a anar a la presó, se'ls demanava de signar una lletra de compromís que deia:

"Per la present, em don a mi mateix -en cos i ànima- al moviment de no-violència. Per consegüent, seguiré els deu manaments següents:

1. Meditar diàriament en la vida i ensenyances de Jesús.

2. Recordar sempre que el moviment de no-violència de Birmingham cerca la justícia i la reconciliació, no pas la victòria.

3. Seguir en paraules i capteniment, sempre, els modals de l'amor; Déu és amor.

4. Demanar cada dia de ser usat per Déu a fi que tothom pugui ser lliure.

5. Sacrificar els desigs personals a fi que tothom pugui ser lliure.

6. Seguir amb amics i enemics les regles de cortesia.

7. Mirar de realitzar serveis regularment al proïsme i al món.

8. Abstenir-se de la violència de mà, llengua i cor.

9. Esforçar-se per estar en bona salut espiritual i corporal.

10. Seguir les instruccions del moviment i dels caps en les manifestacions".

Front a la violència / injustícia / mentida caben cinc respostes:

1. La neutralitat: "Sempre tenim la valentia suficient per suportar els mals d'altri" (Chamfort).

2. La batussa, la guerra, l'espiral violenta.

3. La fugida (negar la realitat, covardia, excuses...)

4. La capitulació (autoodi...)

5. La No-violència. Es tracta de mantenir-se ferm, afrontar l'enemic i no deixar-lo fins resoldre el conflicte. És una manera, si no nova, sí inusual (perquè és molt meditada i calculada, diguem-ne), tan original i valenta, que la gent es queda "frapada", perquè els costa d'entendre-ho.

Quan hom no té un exèrcit regular. (digueu-li Estat,, poder, majoria, quantitat...) sols queda la "guerra guerrejada" (o guerrilla), i aquest és el nostre cas, puix que ens trobem minoritzats al si d'un Estat estranger que ens vol assimilar i fer desaparèixer com a nació. En la guerra guerrejada, hem de saber triar l'ocasió, el lloc favorable, a fi de plantejar el problema i, malgrat la correlació de forces generals desfavorable, poder reagrupar les pròpies forces i recursos, i fer palesa la maldat de l'opressió espanyola. Es tracta d'una provocació pacífica i calculada al mal que actua, i una crida revulsiva a les consciències abaltides: per destruir el mal alhora que fem madurar els pobles; tant el colonitzador com el colonitzat.

La Bíblia diu que Jesucrist "va espoliar dels seus drets els dominis de maldat i els va exposar públicament en espectacle..." (Colossencs 2:15). Efectivament, una de les conseqüències de la negativa de Jesús a utodefensar-se i a morir a la creu, fou la de palesar als ulls de tothom el paper dels fariseus i la resta de castes dominants a través de les quals les forces demoníaqes actuaven (i ara també actuen). La No-violència fa el mateix planteig quotidià, tal com Jesucrist quan parla de posar l'altra galta, caminar una altra milla i regalar també la capa.

La Justícia és l'exactitud matemàtica aplicada

als actes, i l'encadenament irresistible de la lògica (la força de 2+2=4, dèiem, dels "durs fets"), i les implacables conclusions pràctiques de la veritat. El contrari de la justícia, més que no la injustícia, és la Parcialitat. Totes les línies rectes i angles de la justícia estan falsejats pel Pecat i l'Error Originals, per la Parcialitat... L'injust pot ser, sol ser un home que s'equivoca. Per tant, és inútil d'odiar-lo: cal treure'l de l'error que causa el conflicte, i això sense contemplacions. Hem de fer-li caure les justificacions que bloquegen i ofusquen la seva consciència, deixar-lo sol i nu davant del seu judici propi, de la Veritat. Un home amb la consciència dividida és incapaç d'actuar encertadament: acaba essent un enemic paràlitzat, abdicat.

La No-Violència és senzilla i encisadora, però no és fàcil. Malgrat això, amb tots els esforços (sobretot espirituals) que ens costa (i sobretot gràcies a ells), en surt molt més barata que no la violència i les guerres. La No-Violència no acaba mai en derrota, humiliació o revenja. És saviesa: un immens estalvi de patiments i crims. És una rica dimensió social, política, de l'Evangeli. De fet, els seus més reeixits practicants han estat cristians o quelcom molt afí.

La fita és la conversió de l'enemic a la Veritat. No es tracta de persuadir, ni d'espantar o destorbar, ni de ser sempre amables o dolços. La dolçor no és pas cap virtut suprema. El no-violent s'adreça a la consciència, provoca, premedita l'atac, dona testimoni, crea l'incident, fa saltar espurnes. Combatre l'enemic és la manera de servir-lo, honorar-lo i salvar-lo. I aquest combat s'ha de dur fins al final, que no és el botí ni la degolladissa, sinó la Reconciliació. No es tracta de provocar cap victòria pírrica i immediatista: si vences així, pot venir ràpidament la revenja. Si redueixes algú a servitud, tu et trobaràs lligat a l'altra punta de la corda. La violència és un encadenament. Però la No-violència trenca la cadena. Gandhi ensenyà com mitjans i fi van lligats com la llavor a l'arbre. per tant, per al bé, no ens calen casuístiques, ni maquiavelismes, ni stalinismes.

Fins i tot, quan l'enemic és tenaç i turmentat i no cedeix, la lluita et farà vèncer-te tu mateix, trobar noves dimensions de la vida i el goig i la lluita, assajar experiències i descobertes interiors i moltes noves idees per al profit individual i col·lectiu. La No-violència és una fàbrica espiritual d'incalculables possibilitats per a la nació que s'hi aplica.

Fons de Documentació per la Pau

Martin Luther King: 25 anys de la seva mort

El nostre turmentat món està curull d'injustícies, racismes, intoleràncies, perjudicis. Sabut és que, qui està bé perquè és a dalt del carro, es creu que viu en el millor dels mons possibles, perquè no sol la gent voler allargar la vista i plorar amb els qui ploren. Els problemes són eliminats, per la gent benpensant, tot ignorant-los, tancat els ulls i dient solemnement que no existeixen. Això va fer la majoria blanca als Estats Units, o els alemanys durant el III Reich, o els

egipcis als fills d'Israel. Però la Providència sempre els paga ben bé a llur mesura...

Martí Luter King, ja ho sabeu, fou un pastor evangèlic, oficialment de les esglésies baptistes negres del Sud, d'Alabama, un dels centres més forts del racisme mundial, i zona on el Ku-Klux-Klan campava -i en part encara campa- al seu aire amb la incondicional ajuda de moltes "forces vives" dels WASP.

De sota l'asfalt pot brostar la flor més bella, però.

King deia coses com aquestes: "Si un home no té res per la qual cosa li valgui la pena morir, llavors no és digne de viure. No importa viure molt de temps, sinó viure segons els dictats del bé". O també: "Açò que fem no és sols per al negre, sinó també per al blanc. El sistema que ha desterrat la

Martin Luther King: 25 anys de la seva mort

personalitat i ha ferit l'ànima del negre, ha perjudicat també la personalitat del blanc, en donar-li un fals sentit de superioritat, i al negre un fals sentit d'inferioritat". "Siguem prou caritatius com per a tornar en amic un enemic. Tenc la ferma convicció que Déu està actuant... Sols així podrem emergir des de la freda i desolada mitjanit de la crueltat de l'home cap a l'home, sota la viva alba de la llibertat i la justícia".

En el mateix dia de la seva mort, digué: "Ignor què em pot passar, ara. Tenim per davant dies difícils. Però tant se'm dona. ja he estat al cim de la muntanya: no por importar-me. Igual que a qualsevol, m'agradaria tenir una llarga vida... però ara no em preocupa, això. Sols vull complir la voluntat de Déu. I Ell m'ha permès de pujar a la muntanya. I he estès la vista al voltant i he vist la Terra Promesa. Potser no hi arribaré pas amb vosaltres, però vull que sapigueu aquest vespre que nosaltres, com a poble, farem cap a la Terra Promesa".

King deia sovint que els grecs tenien tres mots per referir-se a l'amor: "Eros", amor estètic o romàntic. "Fília", amor recíproc, entre amics... "Ningú no serà tan badoc com per esperar que algú senti aquesta mena d'amor devers el seu opressor", deia. la 3ª casta d'amor era "Agape": comprensió, bona voluntat redemptora cap a tots els homes, amor desinteressat de Déu actuant en nosaltres, en el qual hom no cerca pas el propi bé sinó que va més enllà. No era dèbil ni passiu, sinó amor en acció. Era la mena d'amor que en King aspirava a donar als seus enemics. "La més gran de totes les virtuts és l'amor. Hi trobem el ver significat de la fe cristiana i de la Creu. El Calvari és un telescopi a través del qual albirem el vast panorama de l'eternitat i veiem l'amor de Déu irrompent dins del temps (humà)", va predicar.

Aquell moviment d'alliberament, que no de

revolta, ens ha de recordar les pròpies mancances com a poble dominat i minoritzat a ca nostra, i les d'altres col·lectius i pobles, més enllà. Cal actuar amb senzillesa i prudència, i combinar la justícia amb la paciència. Si només parlem de paciència estem renunciant a la vida i la justícia i llencem el missatge de l'Evangeli cap a la ultratomba i el ritualisme. Si només parlem de justícia acabarem degenerant en eslògans merament propagandístics i llançarem l'Evangeli a una mena de sindicalisme purament material. I l'Evangeli és obrotot força espiritual, però que té conseqüències terrenals visibles, pràctiques i automàtiques. Deia M.L. King: "No m'interessen pas la temperatura de l'infern ni el mobiliari del cel, sinó les coses que els homes fan ací, a la Terra". "Hem estat extraordinàriament pacients..., però hem vingut ací aquest vespre per deslliurar-nos d'aquesta paciència que ens fa pacients sense llibertat ni justícia". "La religió guarda relació tant amb el Cel com amb la Terra... Qualsevol religió que professi trobar-se interessada en les ànimes dels homes i a la qual no interessin els miserables que els condemnen, les condicions econòmiques que els ofeguen i les condicions socials que els impossibiliten, és una religió tan seca com la pols".

El punt de força de la seva trajectòria fou el seu cèlebre discurs "I have had a dream", "he tingut un somni", fa ara 30 anys a Washington. Però no cal traduir-ne sols alguns paràgrafs. Traduïm-ne també les respectives situacions. Què hauria pogut dir en King d'haver estat català, mallorquí, valencià? Imagineu-vos-el dient, per exemple:

"Us dic, front a les dificultats d'avui i del demà, que guard un somni de ben a dins el nostre poble: que tots els homes són creats iguals.

Guard el somni que, una diada, damunt l'eixuta terra de secà, la roja terra dels horts, els fills dels antics repobladors que el rei Jaume va dur al nostre País profund, els dels emigrants expulsats per la pobresa i l'opressió de llurs estats, els gitanos i gent de tots els colors, podran, plegats, seure a un

dinar de germanor i comprensió, en una nova societat catalana multiracial i multicultural, sense més malícies tancades ni colonialisme espanyol.

Guard el somni que, una diada, encara a ciutats com València, Alacant o Perpinyà, abrasades de prejudicis i enceses de manipulacions i socarrades per la calor de l'opressió contra la nostra nació, esdevindran font de llibertat i justícia, on podrem ser catalans de la mateixa manera que el pover és pover i no avet, fills del nostre poble, el d'Ausiàs Marc i Ramon Llull, Verdaguer, Pau Casals i Gaudí, el d'Orwell o Bohhöffer que ens van visitar i estimar, i fins al darrer conciutadà.

Guard el somni que els nostres fills viuran algun dia en una nació amb més claror espiritual, sense intolerància induïda, on no seran classificats per males raons, on els vestits de soldats es podriran penjats en espantaocells, on no es torturarà o empresonarà per part d'unes forces d'ocupació estrangeres.

Guard el somni que els humiliats de les valls seran exalçats i els creguts dels castells aplanats. Els llocs feréstecs seran polits, els torts endreçats.

Amb aquesta fe podrem extreure de les seralades de la ceguesa, la pedra preciosa de l'esperança, defensar la llibertat, patir per tal que suri la veritat.

Vindrà el dia en què tots els fills de Déu podrem cantar-li una lloança: que la llibertat ressoni al cor de la gent. Des de les majestoses muntanyes dels Pirineus, des del vell Canigó als destrossats tossals del Maestrat. Des d'Aitana i la Mariola fins al Montseny, per cada carena del Vallès o Mallorca, des de l'Alguer al Pinòs, des de la Fenolleda al Matarranya.

Per fi podrem avençar l'arribada del Regne de Déu, quan la llibertat ressoni per cada vila, per cada comarca, podrem cantar com el vell espiritual negre:

"Per fi lliures!. Gran Déu Totpoderós, per fi lliures!"

Ajuda Evangèlica

Cap solució donareu

Per Climent Garau i Salvà
LLucmajor, maig de 1993

El vint-i-quatre de maig
mil nou-cents noranta-tres,
hi hagué un entremès
amb dos homos discutir;
ell se varen sebre dir
totes ses obres mal fetes,
varen ser unes completes
que molta gent les sentí.

Es del PP destapà
ses moltes coses mal fetes,
aquests foren ets exemples
p'en Felip poder insultar,
no se va equivocar,
li digué sa veritat,
perquè, de fet, s'ha arribat,
que no se pot aguantar.

Es viatge s'ha fet gros,
se pot dir de dins Espanya;
nos ve una mala anyada
que sa carn tornarà os;
prest sa gent romprà en plors,
per no poder comprar pa,
sa feina no es trobarà;
somniarà el bon arròs.

Polítics, no vulgueu fer
aquesta comèdia falsa;
sa gent troba que ja basta,
de bramar, ja està bé,
lo que ell ha de mester,
és feina, tranquil·litat,
tot això li han llevat
i s'anar tranquil pes carrer.

Cantau amb vostros sermons
que tot mal arreglareu
a sa passió la tendreu
d'omplir vostros sarrons,
pujar ses contribucions
que dèieu rebaixaríeu,
sa idea canviaríeu
asseguts a blans sillons.

Es polític sempre ha estat
homo fals per excel·lència,
sap fer a tot sa sentència
lo que convé inclinat,
a pesar que hagi jurat
a davant sa creu sagrada,
d'ella viu oblidada,
no tem a fer gros pecat.

De quatre ja n'hi ha tres
que van cobrant sa saldada,
aquesta feina agrada,
fan sa vida de burgès.
un tot sol du es gros pes,
trobant feixuc es viatge,
ell troba que sobra i basta,
a ningú se reparteix.

Quan veu sa gran burocràcia
que quatre hores només fa,
i encara discutirà
des futbol seva jugada;
si se dava granerada
a tot es gros esquadró,
seria sa solució
per salvar nostra nació.

Sisena relació de firmes

501	Triadú, Joan	Escriptor i Pedagog. Membre de l'Institut d'Estudis Catalans i Premi d'Honor Jaume I.	539	Buades, Francesca	Estudiant	578	Barceló, Antoni	Estudiant
502	Adrover, Bartomeu	Apotecari	540	Matas, Magdalena	Estudiant	579	Ribes, Joana M ^a	Estudiant
503	Revista Escola Catalana		541	Riutort, Joan	Estudiant	580	Moreno, M ^a Yolanda	Estudiant
504	Alcoverro, Carme	Directora d' Escola Catalana	542	Aleman, Antònia	Estudiant	581	Llitas, Maria	Estudiant
505	Solé, Jordi	Sociolingüista i professor.	543	Vindel, Maria	Estudiant	582	Ramis, Antònia	Estudiant
506	Pons, Lúcia	Professora	544	Monjo, M ^a Magdalena	Estudiant	583	Monserat, Joana	Estudiant
507	Moga, Antoni	Professor	545	Villar, M ^a Francesca	Estudiant	584	Ramis, Cosme	Xofer
508	Dolcet, Jordi	Professor	546	Dalmau, M ^a del Carme	Estudiant	585	Ramis, Margalida	Estudiant
509	Boixaderas, Rosa	Professora	547	Verger, Macià	Camioner	586	Barceló, Antònia	Filòloga
510	Albardané, Francesc	Arquitecte	548	Miralles, Pere	Músic	587	Bonet, Blai	Estudiant
511	Tell, Eduard	Periodista	549	Serra, Josep	Bar	588	Ramis, Margalida	Estudiant
512	Revista Debat Nacionalista		550	Obrador, Joan	Electricista	589	Sastre, Margalida	Estudiant
513	Sellarés, Miquel	Director de Debat Nacionalista	551	Vallduriola, Miquel	Químic textil	590	Oliver, Jerònia	Mestra
514	Associació Llengua Nacional		552	Parreño, Encarna	Especialista en Psicoestètica	591	Serra, Miquel	Mestre
515	Pazos, Maria-Lluïsa	Escriptora	553	Artigues, Antoni	Sociolingüista i prof. UIB	592	Sepúlveda, Moisès	Comerç
516	Sabater, Ernest	Professor	554	Valriu, Caterina	Professora	593	Falguera, Pere	Planxista
517	Adell, Antoni	Psicòleg	555	Quetgles, Bartomeu	Professor	594	Vallibera, Monserrat	Intèrpret
518	Pitarch, Vicent	Sociolingüista i Professor	556	Calafat, Rosa M ^a	Professora	595	Camprubí, Ramon	Teatraire
519	Mesquita, Francesc	Professor	557	Rigo, Antònia	Estudiant	596	Vidal, Jordi	Estudiant
520	Jaldón, José M ^a	Professor	558	Sansó, M ^a Antònia	Estudiant	597	Colilles, Magda.	Estudiant
521	Serret, Rafael	Professor	559	Santandreu, Magda.	Estudiant	598	Vendrell, Miquel A.	Premista
522	Bordoy, Manel	Professor	560	Visal, M ^a Magdalena	Estudiant	599	Jornet, Albert	Estudiant
523	Cebrià, Josep	Professor	561	Morell, Jerònia	Estudiant	600	Casals, Joan Miquel	Pagès
524	Solsona, Lluís	Professor	562	Muntaner, Antònia	Estudiant			
525	Maro, Adrià	Professor	563	Mulet, M ^a Gabriela	Estudiant			
526	Escip, Joaquim	Professor	564	Payeras, Margalida	Estudiant			
527	Roca, Margalida	Prof. de música	565	Vallcaneras, Aina	Estudiant			
528	Garriga, Catalina	Estudiant	566	Borràs, Antònia	Estudiant			
529	Clar, Bernat	Estudiant	567	Camps, Aina	Estudiant			
530	Clar, Antoni	Estudiant	568	Torrens, Catalina	Estudiant			
531	Galmés, Francisca	Estudiant	569	Jofre, Joan Josep	Estudiant			
532	Massot, Marina	Estudiant	570	Ques, Maria	Estudiant			
533	Furió, Joana M ^a	Estudiant	571	Calvo, Sònia	Estudiant			
534	Isem, Antònia	Estudiant	572	Roja, Carme	Estudiant			
535	Carreras, Ferran	Estudiant	573	Lozano, Francisca	Estudiant			
536	Massana, Ferran	Estudiant	574	Burguera, M ^a Pau	Estudiant			
537	Riera, Antoni	Estudiant	575	Rosselló, Catalina	Estudiant			
538	Marí, Josep	Estudiant	576	Palou, Rafel	Estudiant			
			577	Cerdà, Llorenç	Estudiant			

¿QUÈ PENSAU DE LA RETIRADA DE MÉS D'UN 95% DE LA PUBLICIDAD INSTITUCIONAL A S'ARENAL DURANT L'ANY 1992?

Frederic Melis
(Membre de l'executiva del PSM)

S'ARENAL DE MALLORCA -en onze anys d'existència- ha publicat coses que ja passava d'hora que algú ventàs tal com sonen. Talment com qui arruixa mosques vironeres. Ha estat des del punt de vista de la *dignitat com a mallorquins*, importantíssim fer-ho. I cal congratular-se. Això no vol dir que subscriu el cent per cent del que s'ha dit o escrit, però les meves discrepàncies -ara- no tenen res a veure amb el cas que ens ocupa.

Per això consider que la retirada de publicitat institucional és un fet antidemocràtic i el greuge comparatiu que comporta, respecte d'altres publicacions forasteres és simplement escandalós i filofeixista.

En qualsevol cas, l'article 32 de la Llei de Normalització Lingüística no especifica que el suport econòmic de la C.A. sigui únicament per a revistes tipus "xotets de cordeta". Si algú creu que els seus interessos o imatge s'han lesionats, ho té fàcil: pot anar a la barra.

Animis: qui cau i s'aixeca, és tan alt com era!
Una abraçada, Frederic Melis

Josep Palou
(Escriptor, autor de *La gallina cega*)

En sembla un atemptat contra la llibertat d'expressió, una acció antidemocràtica i a més a més una il·legalitat.

Jaume Corbera
(Lingüista, professor de la UIB i autor de *Nou Vocabulari de barbarismes*)

La decisió del Govern Balear i del CIM de quasi suprimir la propaganda institucional de les pàgines de S'ARENAL em sembla totalment injustificable i això per diverses raons: primer perquè els diners del Govern Balear i del CIM amb què es paguen aquests anuncis són de tots els balears i no només del qui opinen igual que el Govern o que qualsevol altre partit; segon perquè a un estat on suposadament hi ha llibertat d'expressió cap institució no pot coaccionar el dret d'un mitjà de comunicació que es manté dins els límits del respecte a la democràcia a manifestar la seva pròpia i particular opinió sobre determinades qüestions que afecten profundament el país; i tercer perquè a més a més el Govern i el CIM tenen obligació especial de promoure les publicacions en català que són les úniques que contribueixen efectivament a la normalització de la nostra llengua. S'ARENAL és evidentment en aquest sentit un bon exemple de com es pot fer premsa popular en català. Deu ser per això que la volen penalitzar.

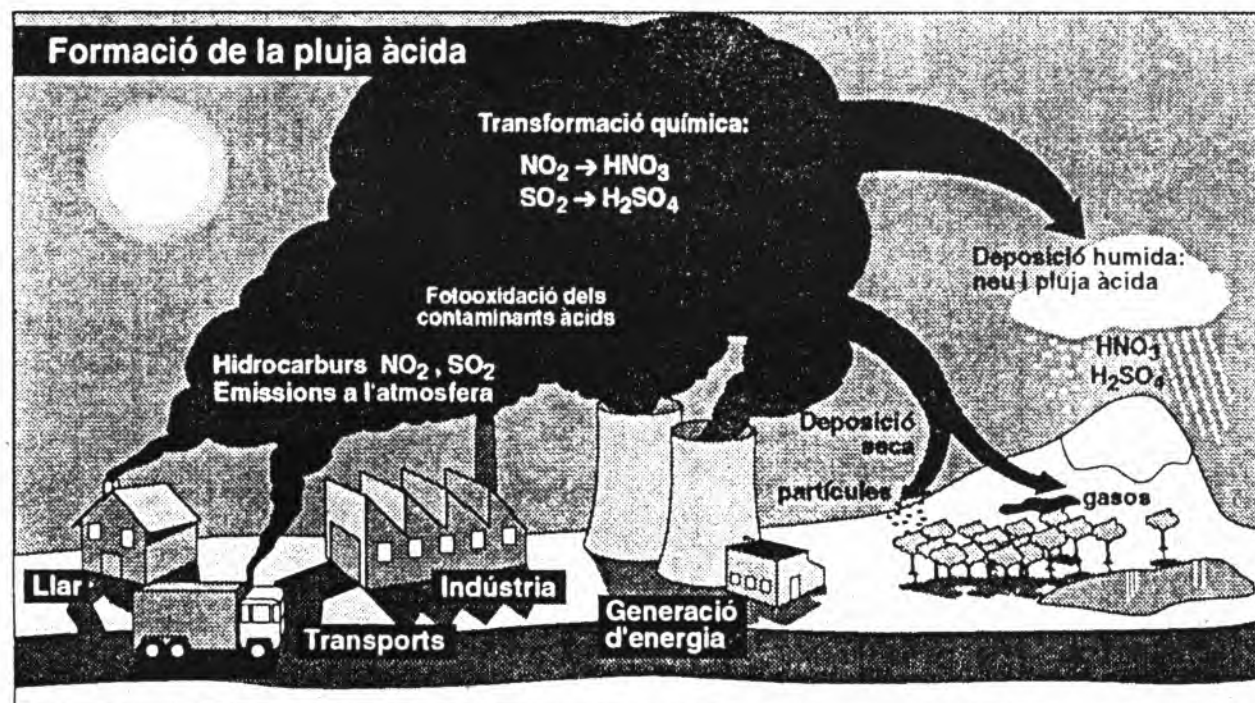

Ecologia

La pluja àcida

La pluja àcida és resultat del diòxid de sofre i dels òxids de nitrogen que passen a l'atmosfera. Aquests composts contaminants són generats bàsicament per les centrals tèrmiques que cremen carbó o pels cotxes. La pluja àcida destrueix la flora i la fauna dels rius, fa malbé els pinars i els boscos i fins i tot erosiona les pedres dels edificis.

Diuen els entesos que els edificis de marbre d'Atenes s'han degradat més en els últims 25 anys que durant tots els 2.500 anys d'història. La pluja àcida, cada vegada més habitual, afecta metalls, edificis i pintures i es pot quantificar el mal que fa en uns 20.000 milions de dòlars per any arreu del món. La pluja àcida va ser descrita per primer cop per químics anglesos a l'entorn de 1870. Quan el sofre i el nitrogen entren en contacte amb l'oxigen i el vapor d'aigua atmosfèrics, es produeix un fenomen de fotoxidació del qual deriven àcids sulfúrics, nítrics i clohídrics. La seva combinació amb les

gotes de pluja provoca la seva precipitació al sòl. El fenomen de la pluja àcida està lligada al nivell

d'industrialització. Això fa que la seva localització a nivell planetari sigui molt clara als USA, nord i centre d'Europa, països del Bloc de l'Est, les dues Corees i el vessant nord de Sud-amèrica. Només a Europa i als USA es produeixen cada any de 110 a 115 milions de tones de diòxid de sofre, i als països membres de l'OCDE, 37 milions de tones d'òxids nítrics, tots dos elements causants d'aquest fenomen.

Els efectes de la pluja àcida són clars en monuments o edificis, ja que inicia un procés de corrosió que generalment és irreversible. A la natura, provoca l'acidificació d'aigües i de sòl. A Suècia prop d'una quarta part dels seus 90.000 llacs estan més o menys acidificats, així com prop de 90.000 km. de rius. A Noruega la pesca dels llacs s'ha destruït en una extensió de 13.000 km². A Suïssa, es calcula que prop del 43% dels boscos de coníferes a la zona central són morts o s'estan morint...

Les solucions a aquest greu problema passen per una menor emissió d'agents contaminants. Per aquest motiu, la CE ha decretat que les centrals tèrmiques com la d'es Murterar d'Alcúdia redeuixin les seves emissions en un 40% l'any 1998 i en un 60% l'any 2003. Els òxids nítrics s'hauran de reduir un 30% el 1998. D'altra banda, des del mes de gener d'enguany, tots els cotxes nous han d'incorporar un catalitzador. Mentre això no arriba, la possibilitat de solucionar el problema fent servir calço altres substàncies alcalines és positiva, però no és ni de bon tros definitiva.

Bibliografia,

- * The Earth Works Group, *50 coses senzilles que tu pot fer per a salvar la terra*, ed. Blume, Barcelona 1991.
- * Xavier Pujol, *La pluja àcida*, Avui 14.III.1993

COMITE DE DEFENSA S'Arenal de Mallorca

S'ARENAL DE MALLORCA, el mitjà de comunicació escrit en llengua catalana més popular i de més tirada a Balears, durant el transcurs de l'any 1992 ha vist reduït en més d'un 95% la publicitat institucional a causa de les pressions i gestions, fins i tot parlamentàries, realitzades per gent colonitzadora al servei de l'estat espanyol. S'ARENAL DE MALLORCA és una publicació en llengua catalana fundada l'any 1979, que va sorgir i s'ha mantingut dins una zona difícil d'alta concentració turística i de forta immigració. S'ARENAL DE MALLORCA s'ha caracteritzat per la defensa constant de la llengua de la nostra nació, per constituir una eina puntera en defensa de la nostra identitat nacional, per crear consciència de poble i per defensar les llibertats democràtiques. Els/Les sotassignants sol·licitam a les autoritats públiques que no discriminin S'ARENAL en matèria de publicitat institucional i considerem que és injust utilitzar els fons públics com a instrument de coacció per intimidar la llibertat de premsa. Tot demòcrata s'hauria de mobilitzar davant la caça de bruixes i l'atemptat contra la llibertat d'expressió de què és víctima un mitjà de comunicació que, com S'ARENAL, s'ha distingit per acollir les opinions més diferents i per respectar el dret de rèplica. Per tot això, exigim als màxims responsables del Govern Balear, del Consell Insular de Mallorca, dels Ajuntaments etc. que acabin amb aquesta discriminació i que a més no continuïn amb l'incompliment de l'article 32 de la Llei de Normalització Lingüística que estableix: Els poders públics de la Comunitat Autònoma donaran suport econòmic als mitjans de comunicació que emprin la llengua catalana de forma habitual. En una societat normal hauriem fet un Aplec d'Amics. En aquests moments, davant la injusta discriminació de què és víctima S'ARENAL ens veim obligats a constituir-nos en Comitè de Defensa.

Ciutat de Mallorca, 20 de gener de 1993

JOSEP M' LLOMPART GUILLEM D'EFAC JAUME SANTANDREU
BIEL MAJORAL MIQUEL LÓPEZ CRESPI

LLINATGES

NOM

PROFESSIO

D.I.

Apartat de Correus 124 - 07600 - S'ARENAL Telèfon 265005 Fax: 269941

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
 SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
 Graduam i adaptam lentilles
 Per la compra d'unes lentilles li regalam un altre parell d'iguals.
 Ulleres de sol i graduades
 Tlf.: 72 14 25

Eléctrica Garrido
 ELECTRICISTA
Muntatges elèctrics
Estudis il·luminació
 Tlf.: 24.40.76 - 27.49.26
 Reis Catòlics, 27. Ciutat de Mallorca

La utilitat de l'Independentisme

Santiago Cucurella, llicenciat en història, president de Contrapunt i autor de diversos llibres ha publicat ara **L'independentisme útil** (1993) una obra que va ésser guardonada amb el premi Assaig mossèn Armengou el 1990. Els esdeveniments que des d'aleshores s'han anat produint en el mapa europeu, així com els canvis en el mapa polític català del 1992 han envellit prematurament aquest treball, tot i que l'autor n'ha fet alguns retocs per mirar d'actualitzar-lo abans de la seva publicació.

El llibre, com us podeu imaginar els qui coneguem mínimament la trajectòria patriòtica de Cucurella, és una defensa intel·ligent de l'independentisme, que és presentat com l'única opció política de sentit comú: per a l'autor és la garantia d'unitat nacional; l'opció més autènticament solidària i l'eina de progrés més coherent. Hi defensa l'anomenada via democràtica a la independència (eufemisme de la via pacífica) allunyant-se per tant d'aquella opció que anys enrera es va entestar a difondre el discurs de "totes les formes de lluita". Això explicaria el títol del llibre pensat segurament en uns moments en els quals l'independentisme més aviat inútil encara tenia un cert predicament. Un independentisme que barrejava marxisme i petardisme i que contribuïa a allunyar el poble real dels objectius que pretenia impulsar.

Però en honor a la veritat no tot va ser inútil, ja que

l'estratègia de construcció d'organitzacions de caràcter nacional, que l'autor també propugna va iniciar-se aleshores i ens va ajudar a concebre un país complet i no pas esgarrat i escapat. Cucurella també rebutja les actituds mesiàniques personals que pretenen la defensa de la militància en organitzacions sucursalistes, segons ell el temps dirà quina és la via més vàlida: la que parteix de la idea d'una nació, una única organització, o la dels que opten per l'acció autònoma per a cada àmbit però coordinada a altres nivells.

No m'interessa comentar a fons el contingut del llibre, preferiria que el llegíssiu, però voldria aprofitar el repte que l'autor ens proposa de repensar l'independentisme per dir-hi la meua. De fet ja he començat a fer-ho. Només faria una remarca: no trobo lògic que es dediqui tant d'espai a grups com *Catalunya Lliure* i que no es digui absolutament res del senyor Carles Muñoz Espinalt, penso que hauríem de tenir la suficient lucidesa per no confondre'l com els seus deixebles psicoestetes. Estudieu les aportacions que va fer els anys seixanta sobre la doctrina del seny o sobre la importància del caràcter, etc. i tindreu moltes de les pistes per entendre els errors i els encerts que han marcat la nostra història.

L'independentisme polític té l'obligació de preveure quin és el futur possible de la nació que defensa. Al meu parer, la Catalunya del 2000 només té tres

escenaris possibles: 1. El suïcidi en la línia de nacions com Occitània o Bretanya. Els catalans podríem acabar optant pel suïcidi amb la integració definitiva -que ens proposa el pasqualmaragallisme- a Espanya. Però si tenim present la lluita i les idees que la societat civil catalana ha generat durant els darrers cent anys en defensa de la nostra nació i l'evolució positiva del moviment independentista, sembla que aquesta opció queda descartada. 2. L'enfrontament civil. Si no es produeix la integració de la comunitat d'origen no-català i hom provoca una hàbil manipulació de caire lerrouxista, l'enfrontament amb la comunitat d'origen català i els sectors catalanitzats, no és descartable. 3. La tercera opció és la de la sobirania nacional, en una Catalunya independent on sigui un fet la integració en una sola comunitat catalana de tots els sectors. Hi podria haver una quarta opció, la de que tot continuï com fins ara, però això representaria acceptar que la història s'ha aturat, que no hi ha evolució històrica precisament en el moment en què els canvis es produeixen d'una manera més ràpida. Paradoxalment, aquesta quarta opció, tot i ser la més fantasiosa, sembla que és l'única que poden arribar a concebre les opcions polítiques dependentistes.

S'impone, doncs, denunciar les vies dependentistes, tant la que s'autoproclama "nacionalista" catalana i atura la reivindicació independentista a través dels mitjans de comunicació que controla, com la "federalista" espanyola dels socialistes i companys de viatge. Cal denunciar el discurs de la impotència catalana i el dels miratges espanyols perquè són discursos bàsicament irresponsables, mancats de seny, perillosos per a la pau civil atès que ens acosten a l'escenari de l'enfrontament.

Sembla evident que la societat catalana ni renunciarà a les parcel·les de poder aconseguides ni escoltarà els cants de sirena d'aquells que des de la catalanitat insinuen "excesos" en el discurs nacionalista català. Cal que es tingui clar que el patriotisme només té un límit: el patrioterisme, una desviació de continguts superficials, demagògics i tribals. El nostre catalanisme ha d'assumir amb força la positiva tradició universalista catalana i fugir de qualsevol temptació patrioterista, però quan una persona s'està ofegant al mar preocupar-se per la pulmonia que pot agafar un cop l'haguem salvat no és que sembla ridícul, és que és ridícul. Primer cal salvar la vida a qui s'ofega. I de moment el nostre poble encara s'ofega en el mar de l'autoodi i de la pressió genocida de l'estat. Quan ens n'haguem sortit ja mirarem d'actuar amb cura en la nova situació. La necessitat de recuperar a fons l'orgull de ser catalans que defensa Àngel Colom no té res a veure amb la *supèrbia*, un mot que en tot cas rima amb Sèrbia.

Com diu Cucurella, no som millors que cap altra nació del món, però tampoc inferiors. Per tant no treballar per una situació d'independència exactament igual a la que gaudeixen les nacions normalitzades, significa acceptar que som inferiors. I per fer front amb eficàcia a aquesta mena d'autoracisme que ens inferioritza, més que de la utilitat caldria parlar de la necessitat de l'independentisme.

J.S. Camardons

COMUNICAT ALS NOSTRES SUBSCRIPTORS, LECTORS I SIMPATITZANTS

S'ARENAL DE MALLORCA passa per un moments difícils atès que s'han amuntegat a l'horitzó dues amenaces. Per una part una dura recessió econòmica que afecta amb més intensitat la petita i mitjana empresa mallorquina. Aquest fet, que perjudica també el conjunt de la premsa en general, ha provocat una reducció dels ingressos per publicitat que han estat compensats en gran part per l'augment constant de vendes i de subscriptors. Hi ha però una segona amenaça més important. Durant l'any 1992, **S'ARENAL** ha vist retallat en més d'un 95% la publicitat oficial de les institucions a causa de la persecució política de què som víctimes. Qui ha duit la iniciativa i la veu cantant contra **S'ARENAL** al si de les institucions ha estat el diputat del PSOE, Sr. Damià Ferrà - Ponç qui ens va acusar sense cap mena de prova i d'una manera absolutament injusta d'esser un perill per a les llibertats democràtiques. La caça de bruixes contra **S'ARENAL** és per damunt de tot una persecució política contra la llibertat de premsa i contra un mitjà de comunicació independent en llengua catalana. Davant aquesta injustícia i per fer front a aquesta situació difícil, ens veim obligats a fer una crida a tots els subscriptors, lectors i simpatitzants i hem posat en marxa una doble iniciativa:

1) **CAMPANYA DE CAPTACIÓ DE NOUS SUBSCRIPTORS.** ¿Coneixeu algú dins el vostre cercle d'amistats, de la vostra família, del vostre lloc de feina, etc. que té inquietuds per la defensa de l'economia, del medi ambient, de la llengua i cultura de la nostra nació? Idò animau-los que se subscriguin o en tot cas regalau-los una subscripció a **S'ARENAL DE MALLORCA**. Només que cada subscriptor actual de **S'ARENAL** aconseguís fer una altra subscripció, això suposaria una injecció econòmica molt important que contribuiria a capejar el temporal. *Animau-vos! Encara que a vegades no ho sembli, tots podem fer molt per S'ARENAL!*

2) **CAMPANYA DE SUBSCRIPCIÓ VOLUNTÀRIA DE SUPORT.** En aquests moments una subscripció anual a **S'ARENAL** (24 números) costa 3.000 pessetes, una quantitat que si la dividim pels 365 dies de l'any surt a una xifra als voltants de les 8 pessetes diàries. La subscripció de suport suposa doblar aquesta xifra i pagar 6.000 pessetes anuals, això mentre duri aquesta injustícia.

Totes les persones que vulguin ajudar **S'ARENAL** d'aquesta manera es poden posar en contacte amb la nostra redacció. **Telefon 265005. Fax. 269941.**

Homenatge a Carles M. Espinalt

Sempre és difícil glossar l'obra d'un geni. Malgrat tot, en la trista hora de la seva mort, com defugir la responsabilitat de fer-li justícia a un català tan il·lustre?

Assagista prolífic i escriptor compromès, Muñoz Espinalt fou un home d'extraordinària erudició fruit de la perseverança i molts anys d'estudi. Dotat d'una imaginació vivaç i creativa, la seva oratòria era vibrant i colpidora. Considerat el pensador més profund del nostre segle per les seves investigacions en el terreny de la psicologia individual i col·lectiva, el seu nom passa a la posteritat gravat amb lletres d'or gràcies a la creació de la Ciència Psicoestètica, la seva aportació més brillant a la història del coneixement humà. Però Carles M. Espinalt és i serà recordat sempre com un lluitador tenaç en pro de la Independència de Catalunya. Era el seu objectiu més preuat i a ell va lliurar-se en cos i ànima fins que el seu cor va deixar de bategar després de més de cinquanta-cinc anys de brega constant per retornar als catalans la confiança en nosaltres mateixos i refer-nos el nostre esclavitzat caràcter.

El seu pensament lúdic i punyent, la seva proverbial valentia i una insubornable voluntat de servei al país el convertiren en un home extraordinàriament incòmode per a tots els poders establerts. A ben segur que la majoria dels nostres mini-dirigents, -fent honor a l'aguda observació de Goethe: "el millor consol de la mediocritat és que el geni no és immortal"- s'han sentit alleugerits amb la desaparició de tan insigne patriota. Muñoz Espinalt representava la més pura essència de la catalanitat i esdevingué la veu de llurs consciències, una veu que no volien sentir i els irritava profundament car els recordava dia rera dia els ideals que han traït. Ara bé, que ningú no s'enganyi: l'home ens ha deixat però no pas la seva obra ni el record del seu exemple modèlic. Per desesperació dels seus enemics i detractors, Muñoz Espinalt fou també un gran pedagog i va saber crear escola. Molts no li han perdonat mai que pogués aplegar al seu redós un nodrit grup de deixebles capaços de continuar la seva lluita. És per això que tot i els repetits intents de silenciar-lo, l'espinaltisme segueix més viu que mai.

L'obra de Carles M. Espinalt marca un "abans" i un "després" en la història de la humanitat i, particularment, del nostre poble. Com tots els genis s'avançava al seu temps. De l'exactitud de les seves prediccions en deixa plena constància al volum "OBRA ESCRITA", de lectura obligatòria per a tots els qui vulguin jutjar-lo. De fet, en aquest mateix volum s'inclou un article emblemàtic titulat "Difícil identitat dels profetes" -publicat per primer cop l'any 1982 amb què respon a tots aquells incrèduls que dubten de la veracitat de les seves teories i pensen que mai ningú no ha estat profeta a la seva terra, quan remarca: "Els catalans tenim proves fins a embafar-nos-en: quan hem seguit profetes del país -un Prat de la Riba, un Macià-, hem començat a retrobar-nos a nosaltres mateixos. Sempre que hem lluitat per un profeta foraster, és igual que sigui l'arxiduc Carles d'Àustria o el filòsof Carles Marx, mai no hem pogut guanyar-hi res i ens han sortit traïdors a cada cantonada. Per torna, ens han deixat arruïnats i amb la boca fermada. Només els profetes del nostre poble ens donen la garantia de no ésser una passavolants que, amb molta xerrameca, aprofiten la seva oportunitat política per a veure què s'emporten". També afirmava que

el català és un poble políticament molt savi, car n'ha vist de tots els colors, i això fa que no s'entregui amb facilitat a possibles "pals de paller". Amb tot, també es demostra que quan la història ens ha presentat un Pau Claris o un Francesc Macià, els catalans no han dubtat de posar-se al redós del líder. Sens dubte fou per això que a Carles M. Espinalt se li aplicà un rigorós i draconian pacte de silenci. Muñoz Espinalt ha estat el nostre Pau Claris del segle XX. Per aquest motiu cal que tots els catalans que de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó compartim el seu mateix objectiu participem en l'acte solemne convocat pel proper 10 de juny a l'Ateneu Barcelonès i que marcarà una nova etapa

en el camí cap a la nostra Independència. La crida es fa extensiva a totes les entitats dels Països Catalans que vulguin adherir-s'hi.

Que aquest just homenatge serveixi per conjurar voluntats i redoblar esforços. El nostre poble és encara en deute amb tots els qui han deixat la vida per a veure'l lliure de tota opressió. Aquests homes i dones es pereixen l'esclat de la victòria definitiva. Només amb el ferm propòsit d'aconseguir-la serà com podem acomiadar-nos dignament d'un home com Carles M. Espinalt, que lluità tota la seva vida per assolir una Catalunya independent.

Joan Subirats i Soler

Més proves sobre un doble agent

La mediocritat dels nostres polítics és esgarifosa. Sigui quin sigui el seu color, no afluïxen a l'hora d'incrementar el seu senequisme. Cap sembla immunitzat. On trobem les motivacions?

En reproduïm una de ben clara que, Encarna Parreño, deixeble del professor Carles M. Espinalt, exposà en el seu article del passar mes d'agost, titulat "Una lentitud sospitosa": "No oblidem que Colom es declara obertament partidari d'en Gandhi, però és que per ventura aplica les seves teories? Com practica Colom amb "l'imperio" espanyol el boicot i la no-cooperació que feia Gandhi amb l'imperi britànic? Pactant la pau olímpica? Defensant la via lenta per la independència? O dient que no és el moment d'oportunistes, els autèntics líders el forgen".

L'autora finalitza l'article apuntant les moltes possibilitats que Angel Colom sigui un doble agent. Falòrnies? Veïem noves proves. El passat 2 d'abril en una nota de premsa amb motiu de la mort de Juan de Borbón, la direcció del partit republicà afirmava: "Dejando clara nuestra adscripción republicana, lamentamos la muerte de la persona de Don Juan al final de una larga y penosa enfermedad".

Quan la monarquia borbònica ha lamentat l'assassinat del president Companys? Tan ignorant és la plana major de l'Esquerra, que desconeixen el contingut de les cartes entre el Borbó Juan i el tirà Franco? Des de la ciutat portuguesa d'Estoril i amb data 10 de juliol de 1961, segons publica "El País" (2-4-93), Juan de Borbón escrivia coses com aquesta: "Como un español más quise participar personalmente en el Glorioso Alzamiento y sólo cuando V.E. me recordó las responsabilidades que Dios podía reservarme en el servicio de España tuve que renunciar a lo que entonces constituía mi más entrañable aspiración".

Si volia participar en el "glorioso alzamiento" hem d'admetre que va donar el vist i plau i, a més a més, estava d'acord amb l'intent de genocidi que inicià el franquisme contra Catalunya. Quina diferència hi havia doncs entre ell i Franco? És que per ventura el Sr Colom també expressà el seu dolor a la família de Franco quan morí aquest? Amb el tirà també el separava només la seva adscripció republicana? Us imagineu cap jueu enviant les seves condolences als nazis per la mort d'Hitler?

És o no, sospitosa l'actitud del secretari general d'ERC? Que només era un simple gest protocolari? Doncs el poble català mostrarà molta més dignitat perquè segons el diari "El País" l'ajuntament de Barcelona, només pogué recollir 1.400 firmes donant el condol a la família Borbó.

Amb tot, no acaben aquí els motius que ens fan estar alerta. A "La Vanguardia" del dia 11 d'abril d'enguany, Colom, declara parlant de les "fuerzas armadas": "Se basarán en el reparto de las fuerzas armadas actuales". Vol la independència i, alhora, diu que deixarà a Catalunya part de l'exèrcit d'ocupació? Per què els necessita? No havíem quedat que era pacifista? No és ell qui diu que "no hi ha cap causa per la qual valgui la pena morir, ni matar"? Abans de sortir amb aquests estirabots per què no preguntar als catalans si estem disposats a seguir pagant perquè ens peguin.

Per acabar-ho d'arrodonir diu, pel que fa a la convocatòria d'un plebiscit: "Se convocará cuando se considere oportuno". Encara no ha arribat el moment? D'ençà que li vàrem proposar que ho fes, l'any 1991, tot advertint-lo dels mals de cap que se'ns vindrien a sobre un cop passat els JJ.OO., no ha trobat l'ocasió ni la necessitat? A què espera? Potser ho farà quan no quedi ni una sola indústria, quan tots els comerços siguin tancats, quan totes les petites i mitjanes empreses hagin desaparegut, quan els nostres pagesos i ramaders hagin abandonat les terres i les granges, és a dir, quan ell ja no pugui cobrar el seu sou de diputat.

Tot plegat fa de mal pensar, i com les postures dels nostres polítics són del tot ambigües i molt senequistes (llegeixi's l'assaig "Mite de Séneca" de Carles M. Espinalt), cal recomanar als catalans que s'abstinguin de votar, a menys que de forma solemne es comprometi el nostre Parlament a convocar urgentment un plebiscit, ja que si l'únic que saben fer és donar condols als qui se sentien joiosos del "glorioso alzamiento", per això no cal que cobrin tants diners i també ho poden fer sense exercir cap càrrec.

Santiago Espot i Piqueras
Membre de l'Associació de Practicants
de la Psicoestètica

El futur del Crèdit Balear i d'en Miquel Nigorra

«Avui, després del fracàs de la seva gestió, està en les mans d'en Lluís Valls Taverner»

Vaig prometre fa quinze dies donar resposta pública a LLUÍS MIRALLES del rotatiu "Desarrollo" a les preguntes que es feia i que ningú li contestà, damunt el CRÈDIT BALEAR i els CORONATS NIGORRA.

Comprenc perfectament, que qualcú s'atrevesqui a dir i que molts ho pensin què li passa al banc de CRÈDIT BALEAR, amb cent vint-i-un anys d'existència, i que a causa de la reiterada mala política del PRESIDENT NIGORRA, producte dels egoismes i capritxos, ànsies de poder, vanagloria i doblers de la seva dona CORONA COBIAN OTERO, al Credit Balear, amb la aparença que no passa res, que tot segueix igual, resulta que les COTITZACIONS A LA BORSA donen un fidel reflex de la PERSISTENT INCOMPETÈNCIA del PRESIDENT NIGORRA.

Anem per feina: Les preguntes que es fa el valent LLUÍS MIRALLES mereixen unes respostes ben valentes d'aquest que escriu, a qui encanta NEDAR, ja que el GUARDAR LA ROBA no el preocupa en absolut.

Com crec que ho sé quasi tot del CRÈDIT BALEAR i dels CORONATS NIGORRA, vull donar la cara una vegada més, i vull fer observar que si hi ha qualcú que no està d'acord amb les meves idees i plantejaments, estic a la seva disposició per comentar-los-hi DAVANT QUALESEVOL FÒRUM, bé sia un mitjà de comunicació o DAVANT ELS TRIBUNALS, que per cert encara no han respost a la demanda que els va fer el jutge de l'AUDIÈNCIA PROVINCIAL, al Jutjat d'instrucció davant el qui vaig interposar QUERELLA CRIMINAL contra en MIQUEL NIGORRA OLIVER, traduïda en querella penal amb apel·lació a l'Audiència Provincial.

Passem directament a respondre les preguntes de referència:

"PER QUE CANVIEN TANT DE DIRECTORS GENERALS AL CRÈDIT BALEAR?" "PER QUÈ SE'N VAN, QUAN PAREIX QUE LI HAN PRES EL POLS A LA SITUACIÓ BANCÀRIA DE LES ILLES?"

La resposta és aquesta: ELS TEÒRICS I HIPO-TÈTICS, de fet, directors generals que envia al CRÈDIT BALEAR el BANC POPULAR ESPANYOL d'en LLUÍS VALLS TAVERNER, són directius amb expectativa de futur, als qui volen examinar per conèixer realment en aquest BANC DE PROVES quina capacitat tenen, per obrar en conseqüència.

Des d'en MANUEL AMAT GARCIA, darrer director general que vaig conèixer, tan sols ha aprovat l'examen un sub-director general que als pocs mesos de la seva arribada, en LLUÍS VALLS el se'n va dur al BANC DE CASTELLA ja que havia demostrat ser un home intel·ligent amb professionalitat, amb una clara política d'objectius, un líder i una gran persona. Avui dia, aquesta persona és el responsable de la gestió dels BANCS CONCERTATS del grup BANC POPULAR. El seu nom és CRISTÓBAL ZÚNIGA.

Els altres han estat persones grises, que han passat amb més pena que glòria pel CRÈDIT BALEAR. No varen entendre la gent d'aquesta terra, ni la seva llengua, ni els seus negocis.

Vull deixar constància que l'actual director general del Crèdit Balear, n'ALBERTO PEÑA, és un bon professional, que està al tram final de la

Miquel Nigorra Oliver y la seva dona, na Corona Cobian Otero.

"EN MANUEL AMAT GARCIA VA ESSER DE FET I DE DRET, FA ANYS, EL DARRER DIRECTOR GENERAL D'ES CRÈDIT BALEAR, I VA REPRESENTAR LA VIVA IMATGE D'UN GRAN TREBALLADOR, UN GRAN LLUITADOR AMB UN MAL PRESIDENT."

seva vida professional i el BANC POPULAR l'ha enviat a Mallorca com a gratitud als serveis prestats i a la seva fidelitat. La seva dona és mallorquina, i ara és a la terra que la va veure néixer.

N'Alberto Peña ha arribat al Credit Balear en un moment crític i difícil. Si en LLUÍS VALLS no posa hi remei, ni en PEÑA ni ningú podrà donar-li la MOTIVACIÓ, les GANES i ESPERIT DE SERVEI que aquest banc centenari ens ha de donar. Pel camí que du, i per mor de la PÈSIMA POLÍTICA del PRESIDENT NIGORRA, els negocis del Crèdit, fa temps que NO VAN NI AMB RODES.

Els directors generals que cercaven les puces al president Nigorra, eren objecte d'un examen més breu, a pesar que la nota la rebien després d'enviar els informes que havien fet del president NIGORRA.

"¿QUI COMANDA A L'ENTITAT DE LA PLAÇA D'ESPANYA (AL CRÈDIT BALEAR): ELS NIGORRA O EL DIRECTOR GENERAL QUE ENVIA EN VALLS TAVERNER?"

Darrerament en Miquel Nigorra, com a president del Crèdit i la seva dona, pel FRACÀS DELS RESULTATS COMPARATIUS del banc, a la seva PÈSIMA POLÍTICA GENERAL i als molts CAPRITXOS CORONATS, ha fet que avui dia siguin unes figures decoratives i molt cares, a extingir.

El qui comanda de veres i per damunt de tots, és en LLUÍS VALLS TAVERNER, president del Banc Popular Espanyol, després en CRISTÓBAL ZÚNIGA, responsable dels bancs concertats del Grup Popular (Banc de Castella, Banc de Bascònia, Banc de Galícia, Banc de Crèdit Balear, Banc d'Andalusia), després, com a cap visible, a Mallorca

"LA REITERADA MALA POLÍTICA DEL PRESIDENT NIGORRA, PRODUCTE DELS PERSISTENTS I EGOISTES CAPRITXOS I ÍNFULES DE NA CORONA COBIAN OTERO HAN DUIT EN AQUESTS DARRERS ANYS AL CRÈDIT A UNA SITUACIÓ IRREGULAR DE COTITZACIÓ EN BORSA I DE DETERIORAMENT DE RESULTATS."

tenen n'ALBERTO PEÑA, que és el director general i que representa al 70% de l'accionariat del grup Banc Popular.

Quan en LLUÍS VALLS (BANC POPULAR) s'hagi fet amb la titularitat del 30% d'accions que li falten, els NIGORRA ja no podran seguir vivint de GORRA.

ES CRÈDIT, és l'únic banc concertat que té un PRESIDENT amb actual aparença d'EXECUTIU, ja que en els altres bancs si bé es mantén una estructura legal de presidència i consell d'administració, aquests llocs són de pura REPRESENTACIÓ, això sí, aquestes persones d'en LLUÍS VALLS són un senyors de bressol i llit.

"¿PER QUÈ SEGUEIXEN AMB UNA POLITICA TAN POC IMAGINATIVA?"

Actualment, ni el temps ni les circumstàncies fan que en LLUÍS VALLS tingui una POLÍTICA IMAGINATIVA, i que ningú usi de la IMAGINACIÓ. Solament el que vol és gent disciplinada, professional, homes de seny, que aguantin la TEMPESTA DELS NIGORRA, i facin que aquests mals resultats comparatius del banc, la crisi actual, no agafin camins catastròfics i que en general es pugui dur aquesta actual REVOLUCIÓ ECONÒMICA SOCIAL, que ens té a tots desconcertats, en espera de poder comprar poc a poc el 100% del CRÈDIT BALEAR, al preu és baix possible.

El que sí tots tenen ben clar és que AL PRESIDENT NIGORRA, la IMAGINACIÓ és una cosa que encara li han de presentar i que ell desconeix. El més fotut és que la seva dona, na CORONACIÓ, en té massa, de tot això... uns no arriben i els altres es passen. Tots els extrems són dolents, vet-aquí el perquè ELS MALS RESULTATS COMPARATIUS actuals d'ES CRÈDIT.

"¿PER QUE ESTAN ANCORATS EN EL PASSAT?"

Solament en el passat té ES CRÈDIT preexistències, aleshores vàlides per fer NEGOCI a les Balears, actualment necessitarien aquestes preexistències de qualcú que els reciclàs ja que la FURA de Joan Nigorra, pare de Joan nigorra, ha estat l'únic que va donar mostres d'entendre la gent balear, d'entendre com s'havia de fer una fortuna, d'entendre com s'havien de dur els negocis de les

El futur del Crèdit Balear i d'en Miquel Nigorra

«Avui, després del fracàs de la seva gestió, està en les mans d'en Lluís Valls Taverner»

nostres illes i en general aportar una FILOSOFIA al Crèdit balear que el duqués a ésser el número u de la banca regional a les Balears.

LA conseqüència d'aquesta falta de continuïtat, d'aquesta falta de visió de futur, d'aquesta falta de reciclatge, ha donat com a fruit L'AUTÈNTICA PÍFIA actual pel que fa a la valoració que es fa avui dia del Crèdit Balear.

“¿PER QUÈ ÉS EL BANC DEL GRUP POPULAR MÉS RENDIBLE?”

Quan qualcú vol comprar, s'ha d'esmerçar, ha d'anar viu i ha de procurar fer-ho en el moment oportú, és a dir, quan la cotització de les accions són més baixes. Una cotització baixa es pot fomentar i ésser conseqüència d'un GESTIÓ POBRA.

Aquesta baixa RENDIBILITAT d'ES CRÈDIT durarà fins que en LLUÍS VALLS TAVERNER li doni la gana. ELL, sap com ha de fer per reconduir el Crèdit Balear cap a una rendibilitat que compensi els esforços i les inversions que es fan. Al CRÈDIT BALEAR, pel que es veu, en LLUÍS VALLS TAVERNER creu que ara, potser que sigui com he dit perquè no es conforma amb el 70%, serà oportú solament aguantar el mal temps mentre espera un pròxim futur immediat.

“¿ÉS PEÑA (ACTUAL DIRECTOR GENERAL DEL CRÈDIT) EL MÀXIM RESPONSABLE DEL BANC?”

SÍ i NO, ja que per les raons que he explicat abans la resposta és evident.

El que sí que és un fet, és que AVUI, a causa de la SUCCESSION ININTERROMPUDA DE PARTICULARS EGOISMES I DESENCERTS, tant en MIQUEL NIGORRA com la seva esposa, CORONA COBIAN, ja no tenen comandament executiu, de fet, i són pròxims a baixar d'aquest BANC DEL DESIG, que per ells ha representat Es Crèdit, desig de PODER, VANAGLÒRIA I DOBLERS.

“EM FA LA IMPRESSIÓ QUE ELS NIGORRA SEGUEIXEN REPARTINT EL BACALLÀ AL CRÈDIT BALEAR”

Ja NO, Lluís Miralles. Res més enfora de la realitat. L'aparença s'intenta mantenir i en LLUÍS VALLS els tolera, però AVUI ja no és per sort el Crèdit, AHIR, i quan arribi DEMÀ, és a dir, QUAN EL BANC POPULAR VULGUI, o ho cregui oportú, faran baixar ELS NIGORRA del que creien que era EL SEU BANC, EL SEU PARTICULAR I EGOISTA BANC, resultant ésser solament “UN TRAMVIA ANOMENAT DESIG”.

Poc a poc, el GRUP DE LLUÍS VALLS, va comprant accions i consolidant l'objectiu final de fer-se amb tot el banc. Es considera la possibilitat, se'n parla, es comenta, es diu, amb una paraula es dona la impressió que s'està desfullant la margalida d'OPA SÍ - OPA NO. Pareix que hi ha nervis i ganes de començar a fer rendible la inversió del 70% que té el BANC POPULAR al Crèdit Balear.

Tot això és molt complicat, vulgarment podríem dir que és ALTA POLÍTICA BANCÀRIA o ALTA POLÍTICA FINANCERA, perquè decidir si transformar pel procediment més oportú les més de cent oficines d'ES CRÈDIT en BANC POPULAR, amb la baixada de despeses generals i costos de transfor-

Joan Lluís Gamundí i Seguí.

“M'ENCANTA NEDAR, GUARDAR LA ROBA NO EM PREOCUPA EN ABSOLUT, ENTRE ALTRES COSES PERQUÈ NOMÉS TENC EL QUE DUC POSAT.”

mació que això duria, o bé comprar tot ES CRÈDIT BALEAR, posar-lo en funcionament d'una manera seriosa, duent el Crèdit a una cotització de més de 4.200 pessetes amb una compra actual d'unes DOS MIL SIS-CENTES aproximadament, per després vendre tot el banc a un tercer, també constitueix un bon CAMELLET.

LA tercera opció és fer la gran moguda dins Es Crèdit, prescindint de la FAMILIA NIGORRA, posant un director general mallorquí, que podria ésser perfectament en JOSEP SOLIVELLES, actual director de l'OFICINA PRINCIPAL de Palma, persona feta a la casa, persona fidel i que coneix, perquè així ho ha mamat, el que és el NEGOCI BALEAR, amb l'afegit que, crec, que a més que ell, en Pep Solivelles, EN SAP, també PODRIA i VOLDRIA assumir aquesta seriosa responsabilitat, sempre i quan li donassin uns PODERS per poder equilibrar els RECURSOS HUMANS, dotar d'IMAGINACIÓ al Crèdit i AMB TRES DE MARGE, RECICLAR el Banc de Crèdit Balear i triomfar. En TOMEU AMOROS el podria recolzar amb una SUBDIRECCIÓ GENERAL d'Inversions, ja que també és una persona de CA NOSTRA i que té les idees ben clares, també... bé, per què continuar, si en realitat tot això són pures elucubracions d'intenció

i de CARINYO meves, molt particulars cap a ES CRÈDIT, la realitat, com ja he dit, està en mans solament d'aquesta persona LÍDER INDISCUTIBLE dins la BANCA ESPANYOLA que és en Lluís Valls Taverner i del seu responsable als BANCOS CONCERTATS, en CRISTÓBAL ZÚNIGA.

Jo, la veritat, és que en base als coneixements que tenc del personal actual del Crèdit Balear, tant dels llocs de direcció com dels altres, en base a saber i conèixer la capacitat d'actuació d'una sèrie de directius significats del Crèdit, i en base a que la veritat és que necessitam de veres A LES NOSTRES ILLES un BANC MALLORQUÍ, no tan sols de nom com és actualment ES CRÈDIT BALEAR, sinó de

En Lluís Valls Taverner espera tranquil el moment d'actuar de veres, al Crèdit Balear.

fets, assumint la problemàtica i les necessitats d'expansió de les nostres illes que, torn repetir, estic segur que a CURT TERMINI, molt abans del que molts creuen, resoldrem aquest actual NUS GORDIÀ que ens han produït la desconcertant REVOLUCIÓ SOCIOECONÒMICA mundial, que ens durà a les nostres illes a ésser les autèntiques perles del Mediterrani i als seus habitants a ésser els seus més gelosos guardians, ja que crec que a aquestes altures hem comprès els errors que hem fet i el DETERIORAMENT ecològic que hem produït, i no vull pensar ni creure que els nostres fills es recordaran de nosaltres PENSANT QUE HEM ESTAT PERSONES QUE PER TRIOMFAR VAREN CREMAR LES NAUS, VAREN CREMAR EL FUTUR, en resum, que varem cremar el que no era nostre, perquè era DELS NOSTRES FILLS.

Joan Lluís Gamundí i Seguí

Forn de Pa i Pastisseria

COLL

Ensaïmades

C/. Cristiandad, 5 - Tel. 74 22 37 SANT JORDI
C/. Manacor, 56 - Tel. 46 62 22 PALMA
Avda. del Cid, 56 - Tel. 42 77 25 SON FERRIOL
C/. Eusebio Estada, 105 - Tel. 29 50 42 PALMA

En Guillem Rosselló és el rector de Son Ferriol. Tenia estrès i nervis. Ara està curat, i a can Güell va voler donar testimoni de la seva curació. Va raonar que Jesús i els seus apòstols feien miracles i curaven imposant les mans igual que en Jaume Joan i Bover.

Els ex-malalts varen voler una fotografia amb els seu sanador.

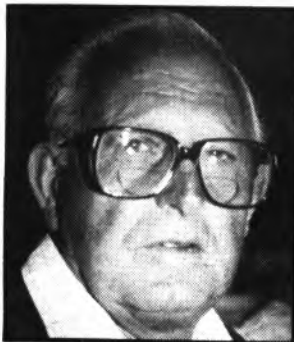
Araceli, de Lloseta. Tenia desprendiment de retina i artrosi al genoll i a la columna. Avui està curada.

Na Pepa Mari estava operada de les vàlvules del cor. El metge havia ordenat tornar-la a operar. En Jaume Joan la va curar.

Coloma Ensenyat, metgessa forense, tenia esclerosi múltiple. Avui, després del tractament d'en Jaume Joan Bover, està curada.

En Joan Siquier tenia el mal de Parkinson. Ara, està curat en un 70%.

N'Antònia és empleada de notaria. Tenia quistes als pits i els metges els hi volien tallar. Ara fa dos anys que està curada després del tractament d'en Jaume Joan.

Jaume Joan cura malalts de tot el món, només amb les seves mans

Jaume Joan defineix el seu poder com un "magnetisme que cura amb la imposició de les meves mans sobre el pacient. Al paladar hi tenc dibuixada la Creu de Lorena, que també tenia Joana d'Arc, aquest és un senyal dels poders curatius".

Fa poc temps ha curat malalts de Suïssa, Estats Units i una dona britànica que ja havia estat deixada de banda pels metges del seu país. Els seus pacients són d'arreu del món. A Palma, dos dels seus ex-pacients han acudit al pis d'en Jaume per donar testimoni de la seva curació. Es tracta de Gabriel Fiol, de 65 anys i veí de Son Ferriol, i de Josefa Mari, de 57 anys, nascuda a Eivissa i resident a Palma des de fa molts d'anys.

El Sr Fiol conta que l'any passat els metges li trobaren un càncer, i al seu fill li digueren que només li quedaven uns mesos de vida. Fou el seu fill qui conduí al Sr Fiol a mans de Jaume Joan, actualment aquest home està totalment recuperat i està ben content, "Jo, me bas en els fets concrets -afirma Gabriel Fiol-, i el que puc dir i afirmar és que estic molt bé de salut; a més a més, quan venia a la consulta de don Jaume, ell me deia: això va millor, i si al cap d'uns dies els metges me feien anàlisis, efectivament els resultats coincidien amb la millora del meu estat de salut".

Josefa Mari conta que fa devuit anys que la varen operar del cor, i que també patia del fetge. "Ara fa quatre anys varen aparèixer noves complicacions, i l'any passat els metges me digueren que m'havien de tornar operar i que era una operació molt delicada perquè tenia una vàlvula del cor obstruïda i al mateix temps la malaltia del fetge s'anava complicant de cada pic més. Va ser llavors quan me varen parlar de don Jaume; però la veritat és que jo no creia en aquesta casta de curació, però hi vaig venir. Ara l'única cosa que puc dir és que m'he curada i que els metges que me tractaven no s'ho expliquen".

Jaume Joan aporta més informacions sobre curacions que ha fet. Així, ens conta com va curar una metgessa d'Eivissa, Coloma Ensenyat, que és la forense de la població, que patia arteriosclerosi: "Quan va venir a la meua consulta estava molt malament, i ara ja està curada".

Jaume Joan aconsella sempre als seus pacients d'anar al metge abans de visitar-lo a ell.

PLAÇA DE TOROS DE PALMA

DISSABTE 26 DE JUNY A LES 22'30 HRS.

SOPA DE CABRA

GRUP TELONER:

"JA T'HO DIRÉ"

COORDINA
Tro
Espectacles
Miquel Jaume

CASA NOGUERA
Casa fundada l'any 1920

Servei de neumàtics
Totes les marques
C/ Joan Alcover, 12 B
Tlf.: 46 14 10. Ciutat de Mallorca

Concert de Sopa de Cabra a la plaça de toros

El proper dissabte 26 de juny està previst el concert del grup de rock **Sopa de Cabra** a la plaça de toros de Palma. Aquest grup és dels punters dins del panorama rocker de l'estat i no fa gaire hen presentat el seu darrer disc "Mundo infierno", aquest cop en castellà, després de molts de treballs publicats en català, fet que va fer que es convertissin en el grup de rock català més conegut.

El 1986 es forma **Sopa de Cabra** i comença a fer actuacions pels bars de Girona. Després de vendre un miler de còpies de la seva maqueta, i de tenir el suport de la gent, el 1988 fitxen per la discogràfica Salseta Discos i treuen el seu primer disc, "Sopa de Cabra", que ràpidament es converteix en un èxit de vendes.

A la primavera de 1990 graven el seu segon LP, "La Roda", produït per Marc Grau, que els col·loca en els primers llocs de vendes de Catalunya, i que ara ja és disc d'or.

Al març reben el Premi Exits D'or 1990 per la cançó "L'Empordà" atorgat per l'Associació Xarxa Cultural. El setembre els portaria un altre premi, atorgat pels Premis Altaveu al primer grup de rock català que ha aconseguit una autèntica projecció multitudinària.

Durant aquest any fan macro-concerts davant un gran públic a les Festes de la Mercè al Sol de Migdia 75.000 persones, i el 6 d'octubre Concert en Defensa de la Natura amb l'Último de la Fila i Tina Turner en l'Estadi Olímpic de Barcelona. El públic i la premsa els elogia i beneeix.

Cap al final d'aquest any reben el Premi Nacional de Música de la Generalitat de Catalunya al millor grup de rock, per la seva contribució a la popularització del rock català.

Comencen l'any 1991 rebent el Premi Mosques de la informació 1990, per la seva receptivitat, atorgat pel Col·legi de periodistes de Girona.

En dos concerts en directe els dies 21 i 22 de febrer **Sopa de Cabra** enregistra, també produït per Marc Grau, el seu tercer LP "Ben endins" a la sala Zeleste de Barcelona, l'edició del qual surt el 10 de maig i que avui ja és disc de platí.

La primera setmana del mes de juny el primer senzill "Si et quedes amb mi" és vermell a la Cadena Ser, sonant a tot l'Estat. Feia més de deu anys que un tema en català no havia estat objecte principal de la Cadena.

El 14 de juny **Sopa de Cabra** participa en el concert de l'any del rock català al Palau Sant Jordi de Barcelona, juntament amb Sau, Sangraït, i Els Pets. El concert esdevé un èxit total i s'aconsegueix un rècord europeu d'assistència massiva de públic en un local tancat, 22.104 persones.

El 22 del mateix mes Sopa de Cabra participa en el concert del 25 Aniversari de la Cadena 40 Principales, simultanejant des de l'Estadi de Sarrià de Barcelona i l'hipòdrom de la Zarzuela de Madrid, i unes hores més tard participen a "Els 10 de Rock'n'Reus".

A l'octubre en un concert a Girona (ciutat que els va veure nèixer), celebren el cinquè aniversari de la banda.

Al mes de novembre de 1991 es tanquen als estudis Aurha per enregistrar el seu quart àlbum, "Girona 83-87. Somnis de carrer".

Al mes de juny del 92 fitxen per la multinacional BMG Ariola i a l'estiu actuen a diversos punts d'Espanya com a grup convidat als concerts de Joe Cocker.

Durant els mesos d'octubre i novembre del 92

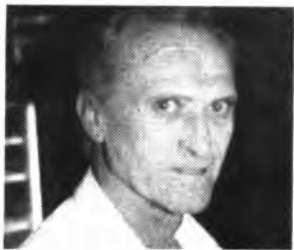
graven amb el mateix productor, el seu cinquè LP, "Mundo Infierno", als estudis Wisseloord a Hilversum, Holanda i el 22 de febrer surt a la venda. El 25 de febrer a la sala Zeleste de Barcelona fan la presentació d'aquest darrer treball aconseguint unes crítiques molt favorables.

Ara ha arribat l'hora de presentació del seu nou treball, i dels temes de sempre, a les Illes. De la mà de TRUI Espectacles el proper 26 de juny els podreu veure en directe a la plaça de toros. El preu de l'entrada serà de 1.700 ptes en entrada anticipada i 2.000 a taquilla. Les entrades anticipades se despatxen a Xocolat, Ca n'Aleix (Felanitx) i Discos Baba (Inca i Manacor).

Què opinau de la pressió fiscal?

Jaume Balaguer (Bar Pere Garau). Pagam massa. Si pagàssim al Govern balear, almanco tot quedaria aquí.

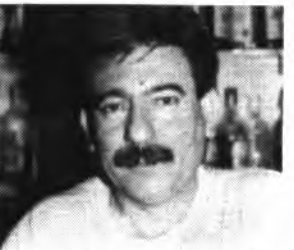
Domingo Riera (Bar Lina). És massa forta. És clar que hem de pagar al Govern Balear. Ara tot s'ho enduen cap a Espanya i no torna.

Joan Ferragut (Cafeteria D'Or). Ho passam molt malament. Tots els mallorquins pensam que hauríem de ser els administradors dels nostres béns. Ens agradaria ser administrats pel Govern Balear.

Arnau Bennàsser (Cafè Bennàsser). És una desgràcia que els nostres doblers se'n vagin cap a Espanya i no tornin, hem de pagar al Govern Balear.

Lluís Cladera (Bar Oliu). Ens estan assassinant. Hem de pagar al Govern Balear, almanco els doblers quedarien a les nostres illes.

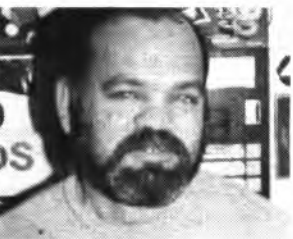
Maria-Jesús Frau (Toldos Frau). És una porcada. El Govern espanyol ens roba legalment, i els que entraran faran el mateix. Els partits mallorquins han de declarar la independència dels PPCC.

Joan Esteve (Escultor). L'Estat espanyol ens ofega. Si pagàssim al Govern Balear, tendríem molts més doblers. Tendríem allò que és nostre.

Gabriel Bauçà (Fuster). De l'any passat a enguany la'ns han doblada. Si pagàssim al Govern Balear, els nostres doblers quedarien aquí.

Rafael Martínez (Bodega Manacor). Això no pot durar massa. Haurem d'arribar a tancar. Si pagàssim al Govern Balear, els doblers quedarien aquí, a Mallorca. Ara tot se'n va cap a Espanya.

Maria-Rosa Martínez (Bar Aquari). Ens estan ofegant, ens hem d'independitzar d'Espanya i pagarem al Govern Balear.

Antoni Busquets (Bar Es Cantó). Els espanyols es passen amb nosaltres. Almanco que ens deixin el 15%, però no, ho volen tot.

Maria Vidal (Fornera). És un atracament legal. Feim feina per al Govern espanyol. Allò que nosaltres guanyam ha de quedar aquí; hem de pagar al Govern Balear.

Jaume Joan (Sanador). És massa cara. Els doblers retien més si pagàssim al Govern Balear.

Alfredo Riera (Bar Calvo). Fa dos-cents anys que mantenim Espanya i ells no ens donen res. Si pagàssim al Govern Balear, els mallorquins estariem molt bé.

Gabriel Oliver. Si féssim vaga una setmana o dues tots els establiments de Mallorca, el Govern espanyol ens tendria en compte. Si pagàssim al Govern balear, ens aniria millor.

Matrimoni Bibiloni-Campins (Bar Nadal). Vatuadéu, l'Estat espanyol ens ofega. Pagar per pagar, a ca nostra, hem de pagar al Govern Balear.

Matrimoni Canyelles (Bar Tràfic). És brutal. De continuar així, hauríem de tancar. Aniria millor si pagàssim al Govern Balear.

Germans Cladera (Bar Nuredduna). És un desastre. Aportam massa, que no s'enduguin tants de doblers cap a Madrid. Hem de pagar al Govern Balear.

Matrimoni López-Martín (Bar Can Joan). Pagam massa, i tot se'n va cap a Madrid. Hem de pagar al Govern Balear i viurem com a senyors.

Antoni Bordoí (Bar Francisca). És molt forta. Si pagàssim al Govern Balear, ens aniria millor.

Bernadí Salom (Tintoreria Apolo). Malament. Si pagàssim al Govern Balear, aniria millor. Ara tot se'n va cap a Madrid i no torna.

Francisca Bonnín i Guillermina Mira (Bar Quatre Mans). És horrible. Pagar per pagar, vull que els doblers es quedin aquí. Hem de pagar al Govern Balear.

Xisco Reus (Tallers Reus). Si pagàssim al Govern Balear, ens aniria millor. Ara tot se'n va a Madrid i no torna.

Francesc Rosselló (Escultor). En Franco es va equivocar quan no va legalitzar l'avortament: no tendríem tants de fill de puta com tenim ara. Si pagàssim al Govern Balear, almanco els doblers quedarien aquí.

Emili López (Pequeña Picada). Si pagàssim al Govern balear, almanco els impostos s'invertien a Mallorca.

Ermindo Alvarez (Bar Zodiac). Va molt malament. S'enduen els nostres doblers cap a Madrid i nosaltres de cada dia som més pobres.

Proletaris taller Toni Pons. Ens ataquen per tots els costats; si pagàssim al Govern Balear, tendríem més serveis.

Amadeo González (Bar Amadeo). Ens fan pols. No vull que els doblers surtin de Mallorca. Hem de votar partits mallorquins i hem de pagar al Govern Balear.

Antònia Perelló (Bar Can Rafel). Hem de pagar molt. Els doblers d'aquí han de quedar aquí, i els d'Espanya que quedin a Espanya; per això hem de pagar al Govern Balear.

Sebastià Gomila (Can Noguera). Pagam un animalada; de la mar que anam haurem d'arribar a tancar. Si pagàssim al Govern Balear, almanco els doblers quedarien aquí i podrien fer millores.

Francesc Valls (Basket). Si pagàssim al Govern Balear farien hospitals, escoles, i moltes coses bones per Mallorca; ara tot se'n va cap a Madrid i no torna.

Rafael Montoya (B Pretoria). És forta. Si pagàssim al Govern Balear, almanco els doblers quedarien aquí.

Gabriel Pujals (Electrònica Euna). Els espanyols no ens deixen viure. No guanyam ni per pagar. La solució seria la independència, tindríem de pagar tant.

Arquino Rodríguez (Agència Renault). Pagam molt i el mal és que tot se'n va cap a Espanya i no torna. És clar que m'agradaria pagar al Govern Balear.

Catalina Cunill (Calça Cati). Pagam una arca malada. De cada any més. Tot se'n va cap a Espanya i nosaltres cada dia som més pobres. Si pagàssim al Govern Balear, podríem davallar els impostos.

Jeroni Salleret (Bar Departiu). És un desastre. Hem de pagar al Govern Balear; de la manera que anam haurem de tancar.

Jaume Pons (Can Pons). És excessiva. Si pagàssim al Govern Balear, segur que ens aniria millor.

Gerard Falcó. És brutal, asfixiant. Tot se'n va cap a Madrid i no torna. La independència de PPCC és la solució única i definitiva a tots aquests problemes.

Cent anys de catalanisme

Les Bases de Manresa, 1892-1992. Cent anys de catalanisme és el suggeridor títol d'una exposició itinerant d'història. Després de la seva estada a Barcelona, es desplaça ara a diverses ciutats catalanes. Ja l'han visitada més de 66.000 persones.

El pes de l'actualitat i la immediatesa en al qual vivim a diari fa que, tot sovint, no sigui cosa fàcil de situar-se en una perspectiva temporal per contemplar, des de la deguda distància i en profunditat, el curs dels fenòmens col·lectius que, d'una manera o altra, afecten la nostra existència. El novembre passat es va inaugurar a Barcelona l'exposició **Les Bases de Manresa, 1892-1992. Cent anys de catalanisme** que, durant el 1993, es podrà veure a d'altres ciutats catalanes. I és que, malgrat que de vegades no ho recordem prou, els projectes per dotar la nostra nació d'un règim d'autogovern no van començar a veure la llum pública amb la transició postfranquista ni tan sols, remuntant-nos encara més enrera, amb la proposta d'Estatut d'Autonomia de Núria del 1931, sinó que, anant força més enllà, poden datar-se, almenys, al segle passat. És per això que mostres com l'esmentada són, més enllà dels fastos oficials que s'acostumen a organitzar quan hi ha commemoracions històriques per celebrar, una bona ocasió per reflexionar d'allà on venim, allà on som i, per què no?, per repensar sobre bases diferents el nostre passat.

I és que això de ser catalanista -una definició, ara per ara, tan àmplia com vaga, per cert- i fins i tot el mateix mot **catalanisme**, són conceptes que es van encunyar, com deiem, ja al segle XIX. Les cèlebres Bases de Manresa de 1892 no van ser, en definitiva, altra cosa que la culminació d'un procés iniciat, des de diferents tradicions polític-culturals, alguns decennis abans; o potser, tot modificant l'angle d'anàlisi, el punt d'arrencada d'una estratègia destinada a ser hegemònica al si de la societat catalana des dels inicis del segle XX, amb el moment culminant de la creació de la Mancomunitat presidida per Prat de la Riba el 1914, fins l'adveniment de la dictadura militar amb cobertura monàrquica del general Primo de Rivera. I, tot i que posteriorment la conjuntura va canviar substancialment -no és pas el mateix parlar de Macià que de la Lliga de Cambó-, el catalanisme va continuar sent, ara dins de paràmetres populars, això sí, un indicador indispensable per poder interpretar amb un mínim de rigor la Catalunya de cada dia.

Una Constitució Regional

Les Bases de Manresa, nom amb el qual es coneix el document titulat **Bases per a la Constitució Regional Catalana**, són el projecte aprovat per la primera assemblea de representants de la Unió Catalanista, reunida a la capital del Bages entre el 25 i el 27 de març de 1892. La trobada, que va aplegar 250 delegats en representació de gairebé 160 poblacions de Catalunya, va estar presidida pel president de l'entitat, el prestigiós arquitecte Lluís Domènech i Muntaner, i va tenir com a un dels seus dos secretaris un jove Enric Prat de la Riba. Com a delegats cal destacar la presència, entre molts d'altres, d'homes de tanta rellevància com Angel Guimerà, Antoni Aulestia, Joan Josep Permanyer, Josep Coroleu, Picó i Campanar, Font de Rubiant, Joaquim Vayreda, Narcís Oller, Pere Aldavert, Jaume Collell, Bosch de la Trinxeria, Francesc Matheu, Pin i Soler i Verdaguer i Callís.

El projecte explicat a les Bases era com una mena d'Estatut d'Autonomia que definia un poder regional català sustentat sobre unes Corts Pròpies que s'havien de reunir a localitats diferents amb una periodicitat anual. El poder s'havia d'organitzar seguint la divisió de les funcions legislativa, executiva i judicial, però residint el poder legislatiu central en el rei o el cap d'estat i en una

assemblea de representants regionals. A nivell lingüístic s'establia que el català havia de ser l'únic idioma oficial a Catalunya i en les relacions entre aquesta i l'Estat Espanyol. Pel que fa a aspectes de ciutadania, només els catalans podien exercir càrrecs públics a Catalunya i es negava l'obligatorietat dels qui hi havien nascut de prestar un servei militar, tot oferint a canvi al govern central una compensació econòmica o bé la cessió d'un grup de voluntaris.

Un projecte conservador

La inspiració doctrinal de les Bases de Manresa es basava, fonamentalment, en una vaga fórmula federalista. A la pràctica, però, el que prevalia era un important feix de concessions al vell règim de Catalunya que reduïa la qüestió a un mer regionalisme tradicionalista i corporatiu. En aquest sentit, per exemple, cal assenyalar que no estava pas previst que les corts s'escollissin per sufragi universal, sinó que, ben al contrari, havien de ser elegides per tots els caps de casa agrupats en classes fonamentades en el treball, la capacitat, la propietat, la indústria i el comerç. Paral·lelament, i en consonància amb l'adscripció eclesiàstica d'alguns influents delegats de l'assemblea, s'explicitava que Catalunya establiria relacions concordatàries entre l'església i l'estat.

No en va el mateix 1892 havia aparegut **La tradició catalana**, obra política, religiosa de Josep Torras i Bages, on el futur bisbe de Vic, després de rebutjar el liberalisme laicista i revolucionari i de descartar l'opció integrista i l'insurreccionalisme carlí, establia els eixos fonamentals del que seria el catalanisme d'arrel catòlica. Poc després, en el marc de la segona assemblea de la Unió Catalanista, celebrada a Reus el 1893, el mateix Torras i Bages s'encarregava de redactar un manifest exigint l'ús del català a les esglésies.

De l'Acadèmia Catalana per ell dirigida sorgiran noms tan importants pe a la vida cultural catalana dels primers decennis del segle XX com Puig i Cadafalch, Bofill i Mates, Carner o López-Picó.

L'absència d'Almirall

L'absència més remarcable de l'assemblea catalanista de Manresa va ser la de Valentí Almirall, el més genuí representant del catalanisme progressista. Provenient del federalisme, format a la llum de les modernes doctrines positivistes, fundador del **Diari Català**, brillant articulista i bon coneixedor de la dinàmica política europea, Almirall no va ser, però, gaire bon organitzador en el terreny estrictament polític. La seva proposta, glossada en l'obra

Lo catalanisme (1866), conté elements clarament regeneracionistes. A nivell pràctic, va plantejar la necessitat que Catalunya, a través d'una descentralització administrativa basada en el fet comarcal i compatible tant amb un règim monàrquic com republicà, fos capaç per ella mateixa de ser un revulsiu per al conjunt de l'estat i, en definitiva, d'injectar-li nova energia. La seva radical oposició a l'Exposició Universal de Barcelona del 1888 el va forçar, en fracassar la seva postura, a quasi retirar-se de l'escenari públic.

Les derivacions de la Unió

De l'interior de la Unió Catalanista s'anirà definint, amb el pas del temps, la línia que, encapçalada per Prat de la Riba, es decidirà cada vegada més, deixant de banda els escrúpols del sector de la **Reinaxença**, a intervenir en política electoral. Tot plegat repercutirà en un creixent pes social dels postulats catalanistes -influència en rellevants corporacions ciutadanes, etc.- i, a mig termini, a la consecució de parcel·les de poder polític com Ajuntaments, Diputacions i, més tard, la Mancomunitat.

Paral·lelament, van començar a néixer algunes associacions obreres de caràcter catalanista -com l'Associació Obrera Catalanista de Manresa, ja el 1898- i els dependents de comerç de la Unió Catalanista s'anaren radicalitzant progressivament fins la creació, el 1903, de CADCI. Eren els primers passos d'una visió alternativa a la dominant que no es plasmaria fins a la caiguda de la monarquia.

Eduard López
"Presència"

TINTORERIES

ARAGÓ
Carrer Aragó, 61
Tlf.: 24 33 52

Rentat en sec

Urgències en
tres hores

LA UNIÓN
C/. Reis Catòlics, 36
Tlf.: 27 58 88

Ciutat de Mallorca

TINTORERIA

APOLO

Carrer dels Foners, 40

Tlf.: 46 78 64

07006 Ciutat de Mallorca

MANTENIMENT DE COMPTADORS

D'AIGO

CONTAGUA - TAVIRA - C.D.C. - IDRO - KENT

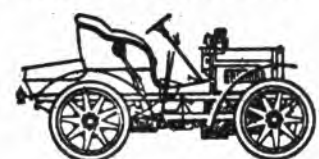
C/ SANT IGNASI, N. 58

TELS. TALLER: 27 47 48
PART.: 41 50 93 - 27 73 60

07006 PALMA DE MALLORCA

Tallers RISEMA

REPARACIÓ I SERVEI MATAS

Reis Catòlics, 33 D - Tel. 27 23 25 - 07007 Palma de Mallorca

Rte. Pirineu

RESERVA

Tel. 76 83 54

EL MILLOR DE LA
CUINA DE
CATALUNYA A
LES BALEARS

LA SEVA TAULA
Camí Veinal La Real, 24
PALMA DE MALLORCA

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Restaurant
Ca's Carbone
Dimarts tancat

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

Sa Nostza Cuina

Estam
especialitzats
en:

Bodes, batejos, primeres comunions i banquets.
Saló menjador propi, cabuda de 100 a 700 persones.
Salons climatitzats - servei a domicili
C/. Bisbe Sastre, 19 A. Tlf.: 28 30 43 - 23 71 94
Ciutat de Mallorca

BAR CENTRAL

Menjars, tapes variades
entrepanes
Son especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tl.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

C/. Joaquín Verdaguer, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

56 pizzes
diferents
C/. Vicari J.
Fuster, 265-B
ES MOLINAR
(Davant la mar
Tl.: 41 12 11

CAFETERIA
**LOS
CLEMENTES**

PIZZES
Avinguda Son Rigo, 23
Tlf.: 26 59 55
Les Meravelles
HEM TORNAT A OBRIR

Gastronomia

Foldos

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

PARRILLA - GRILL

Bar
CAN TORRAT

Especialitat en carns al caliu.
Graella a disposició dels clients
Camí de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.
Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

BAR - RESTAURANTE

Andreu

Som especialistes en:
Arròs brut, paella, cordon blue,
bistec al pebre bo, sípia, conill a
l'allet, llenguado menier, carns i peix
en general.
Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can
Pastilla.
Sortida 2 de l'autopista (dimarts
tancat)

RESTAURANT

Hannen Saß

Direcció: ANTONI FERRER

Horari de 17 de l'horabaixa a la una de la matinada
AUTÈNTICA CUINA ALEMANYA I
CERVESA DEL BARRAL IMPORTADA
DECORACIÓ TÍPICA ALEMANYA
Targetes Visa. Terrassa a l'aire lliure
Carrer Miquel Pellissa, 4 Bierstrasse
Tel. 26 60 01 - S'ARENAL DE MALLORCA

RESTAURANT

SES COVES DE GENOVA

BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELÍCIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45

Tlf. 40 23 87

GENOVA

RESTAURANT MILLOR

El «chapeau» dels menús
Dies feiners, 650 ptes. Diumenges i
festius 975 ptes.
Carrer Espartero, 26. Santa Catalina

EL BUNGALOW
RESTAURANTE

BAR

Carrer dels Esculls, 2.
Tlf.: 26 27 38.
Ciutat Jardí

Carns al caliu, frit mallorquí, pa amb oli.
Demanau la nostra pinya colada importada del
Carib. C/. Pare Bmeu. Salvà, 16. Tlf.: 49 08 55.
Les Meravelles

RESTAURANT BRASILIA

BANQUETS DE BATETJOS,
NOCES, PRIMERES COMUNIONS I
FESTES SOCIALS

Avinguda de Bartomeu Riutort, entre balnearis 1 i 2
CA'N PASTILLA - TELS. 26 01 19 - 26 45 63

CAFETERIA RESTAURANTE

Carrer de l'Arenal
Complexe Cristina
Tlf. 26 11 49
LES MERAVELLES

Plaça Pius XII, 7. Ciutat
Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal
Port del Mar s/n Palma Nova

BARBACOA GRILL LA ESQUINA

Ara ja se pot menjar un bon plat de frit
mallorquí i la millor carn torrada al caliu,
mirant la mar devora l'hotel Taurus Parc de
s'Arenal. Vos esperam: Caty Mestres.

Restaurant ses Coves de Gènova

Per gaudir de BONA CUINA els plats sabreu escollir dels entrants fins a les postres passant pel pa, fruita i vi.

No som pas un sibarita però tenc bon paladar, tant o més que en pugui tindre qualsevol ésser humà.

Perquè vegeu que el que escric no ho faig per paper embrutar, llicència avui m'he presa i llur tiberi recomanar.

D'entrant una amanida amb trossets de bacallà, per entretenir la gana sense arribar-la a tallar.

D'anyell unes costelletes n'hi ha per sucar-hi pa, un bon got de vi rosat per la carn acompanyar.

Arribats per fi a les postres crema hem de demanar, hem d'endolcir un poc la vida delectar el paladar.

Reconeguda arreu com típic plat català, tot això i molt més A Gènova podreu trobar.

Un dels millor restaurants que a la barriada hi ha, regentat per gent de casa, Com la Carme i el Joan.

En Vicent de Son Rapinya

En Joan Ferragut és l'amo de la cafeteria d'Or del poligon de Llevant a la zona de les delegacions dels ministeris espanyols. Fan berenars, entrepans variats i, al migdia, paelles i plats combinats. Menú a 750 ptes.

Francisco Enriquez és l'amo del restaurant Metropol que està situat just davant el cinema de nom semblant. Cuina gallega amb pop a la gallega, panada gallega i "lacon" rostit. S'hi pot menjar i beure per una mitjana de mil pessetes.

N'Alfonso Gomez és l'amo del restaurant Los Robles, del carrer Benet Pons i Fàbregues. Cuina espanyola i mallorquina. Recomana el llong de vedella, les mariscades i les calderetes. Menú del dia a 700 ptes.

L'Equip de MUNDIMOTO i Motos FICOM de la Soledat han fixat per la marca GAS en trial per aquesta temporada.

Na Tina Gomila és la madona de l'Antiga Granja Alzina, que es troba davant el Cine Nova Hispania. Continuen servint gelats i xocolata; però a partir d'ara, els migdies també fan dinars. Cuina mallorquina amb arròs brut, xot rostit, porcella rostida i sopes mallorquines són els plats que recomana la madona. Menú del dia a 700 ptes amb variació de plats.

Són les madones del restaurant J.F. al començament del carrer de Manacor. Fan cuina mallorquina i el menú del dia val 700 ptes.

RESTAURANT GRANJA ALCINA

Noces-batetjos, comunions, commemoracions...
Carta ben assortida. Menú amb variacions a 700 ptes.
Carrer Benet Pons Fàbregues, 38
Tlf.: 27 10 91
Ciutat de Mallorca

Beber y Comer SA FOGANYA

POLLASTRES rostits per menjar o per endur-se'n
Qualitat en HAMBURGUESES, «PINCHOS» i ENTREPANS
Carrer Dos de Maig, cantonada Josep M. Quadrado
Tels. 26 90 17 - 10 - S'Arenal de Mallorca

Bar Restaurante

EL BIERZO

Menjars típics lleonesos i peixos
Avinguda Bmeu. Riutort, 102. Tlf.: 26 97 54
Can Pastilla

CASA JULIO

Cuina mallorquina
Internacional
Tapes

CASA JULIO

C/. Previsió, 4 (Travessera Colom)
Ciutat de Mallorca. Tlf.: 71 06 70

HOTELS! RESTAURANTS!

PER RENOVAR O REPOSAR QUALSEVOL
TIPUS DE LLENÇERIA DEMANAU
PRESSUPOSTS O VISITAU SES BOTIGUES DE'N
F. BELLINFANTE MORANTE

PLAÇA OLIVAR, 1 - TEL.: 72.34.05
P. MADRID, 11 - TEL.: 23.71.35
ARQ. ASPAREC, 20 - TEL.: 27.91.66
P. MOLINA, 18 - TEL.: 29.28.61

TROBAREU SES MILLORS QUALITATS I
ES MILLORS PREUS EN:
LLENÇOLS - TOVALLOLES - FLASSADES
CATIFES - ESTOVALLES - TORCABOQUES
ETC. ETC.

No vos confongueu amb altres botigues de nom paregut

DI ANGELO Piano Bar

C/. de la Mar Jònica, 16 baixos
Les Meravelles de s'Arenal. Tlf.: 26 52 56

Bam - bino

MODA INFANTIL I JUVENIL IMPORTADA
D'ALEMANYA
A la presentació d'aquets retall tendreu el
10% de descompte
Plaça Reina M. Cristina, 12 baixos
07600 s'Arenal 1

GENOVA

Som especialistes en:

Carns al caliu

Cuina típica mallorquina

Pa amb oli amb permill

Caragols

Obert cada dia. Aparcament propi
Carrer Rector Vives, 4. Carrer Rector Vives, 14
Tlfns.: 40 24 79 - 70 21 62

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

S'ARENAL, 4rt pis, perfecte estat, 2 dormitoris, armaris, menjador, terrassa, cuina moblada, galeria, bany. Preu 7.500.000 ptes. Entrada 1.100.000. Resta a 70.000 mensuals. Tel 72 12 35.

TRASPÀS local 150 m², 15 metres de façana, molt cèntric a Can Pastilla. Tel. 465429.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de s'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció, 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Immob. Pascual. Tel. 72 62 04.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m². Preu interessant. Tel 41 21 98.

S'ARENAL, apartament de 70 m², 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

CONTESTADORS AUTOMÀTICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. ELECTRONICA EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

S'Arenal, local apart. per a negoci o magatzem, 25 metres aprox. 25.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m². 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

CAN PASTILLA. Se ven primer pis, 180 m² a 1a. línia, bany complet, lligador, dues cambres dobles, menjador espaiós, cuina, rebost, traster i gran terrassa de 80 m², armaris embotrats i possibilitat de foganya. Preu interessant. Tel. 522130.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'ARENAL, apartament nou, 1 o 2 habitacions, bona orientació. Preu 4.450.000. Tel. 75 40 32.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m². S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Es ven casa vella a Sant Joan. Tel. 526398.

Compraria xalet pels voltants de s'Arenal. Tel. 261734.

Bonic terreny a Llucmajor (Camí d'Alicanti). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

PLANTA BAIXA amb tres habitacions i corral al Molinar. Se ven. Tel. 413373-270654

Venc tercer pis devora la plaça de les verdures de s'Arenal. Tres habitacions, un bany, cuina, dues terrasses. Tel. 263674.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

PERRUQUERIES

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

ANIMALS DE COMPANYIA

Consultori veterinari. Plaça dels Nins, 26. Tel. 267664 s'Arenal. De dilluns a divendres de 17 a 20 hores.

Clínica veterinària. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

Clínica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdaguer, 17. Dematins de 10 a 13. Horabaixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Llucmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Aranjassa.

PERRUQUERIA de senyors Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Ca'n Pastilla.

VENDES

Venc motor "Mercuri", borda, de canya curta HP, en bon estat. 35.000 ptes. Tels. 753 755460.

Venc llit de matrimoni matalàs inclòs, dues lletes de nit estil proveu Nou, sense estrenar. 541449.

Venc revestiment de mure, de color gris perla, a foganya de llenya. Venc a meitat de preu, 100.000 ptes. Complement nou. Tel. 79 49 00

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 259.

Venc una taula escriptori blanca, de fòrmica i fusta. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5 Ptes, i en val 10.000. Manar per Malena, tel. 05 42.

L'ESTEL de Mallorca
Telèfon: 265005

Aules d'adults

Per tots aquells que van fuits que no saben quin és el joc se tracta que un altra cop és vol educar als adults.

No és que sigui un gran negoci doblers molts pocs ne cobrau però en votar si heu mirau molts de vots omplen un cosí.

Tots pareixien germans que anaven per un bon fi però està vist fins aquí cadascú beu el vi igualment que els escolans.

No trobeu que fa pardal per als vells voler educar quasi quasi es va armar una batalla campal.

No mos salvarà Sant Pere si això no es pot aturar Son Ferriol romandrà més o menys com Sarajevo.

Es Canari Ros

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom:
Cognom:

D.N.I.

TELF:

ATENCIÓ

—Escriu un sol anunci per cupó.
—Usau lletres majúscules.
—Escriu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

S'ESTEL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 — SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

PETITS ANUNCIS

Gra. oportunitat: es ven ordinador nou, sense es-trenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Venc dues rodes noves de Talbot Horizon a preu d'amic. Els interessats per veure-les al carrer Aragó, 70, 1, A Palma.

Venc un menjador usat i en bon estat. Preu a convenir. Moble llibreria, taula i sis cadires. Tel. 540746.

Venc ordinador nou a bon preu, interessats al carrer Aragó, 70, 1, A, Palma.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel. 42 76 47.

Compraria ROSTIDOR DE POLLASTRES de tres o quatre espases. Tel. 411107.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU. Comandes de llibres text-lectura, infantil i juvenil. Fotocòpies. Avda del Cid, 56 Son Ferriol. Tel. 42 76 88.

Venc grup Electrògen dièsel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel. 59 16 33

DACHSHUNDS. Cadells de pèl dur, linia de caça i de gran bellesa. Tenim també sementals de pèl llarg, curt i dur. Teckels de Jusadi. Tel. 23 94 21.

PERSONALS

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

DIVORCIADA de 43 anys, bona feina, alta, bona presència. Desig conèixer senyor, no m'importa el seu estat civil. tel.277990.

MODISTA de 40 anys, fadrina, bons estalvis, encara que aquest sigui l'únic valor que cerques vull casar-me, amb home generós, amorós, sense mal vicis, romàntic. Tel.277990.

DEPENDENTA de 46 anys, 1'73 d'alçada, corpulència normal, molt atractiva, tenc cotxe i apartament propi vora la mar, vida molt sana. Senyor que li agradi l'esport, gran amistaat al principi, i després futur matrimoni. Tel.722836.

HOME de 32 anys, treball en una oficina, som bastant senzill. Voldria conèixer senyora o senyoreta, culta, simpàtica i amorosa, per a fins matrimonials. Contactar al 722836.

Cerc al.lotes de 18 a 40 anys per fer reportatges pornogràfics. Tel. 835628.

Militar, alt càrrec, bona presència, 1'83 d'estatura, mallorquí, fadrí, 40 anys. Vull trobar parella per casar-me. Tel. 710087.

Llicenciat en Filosofia i Lletres, vidu, 50 anys, sense fills. Interessat a trobar dona educada, bona, físicament agradable. Tel. 722836.

Senyora, 68 anys, viuda, bona presència, prima. Tenc la vida bastant resolta, visc de rendes altes, però estic sola. Tel. 710087.

Rosa, 20 anys, fadrina, guapa, simpàtica, alegre; treball en comptabilitats. El meu interès en aquest anunci és conèixer jove, bo. Tel. 721494.

Empresària, 52 anys, divorciada, sense fills, vida resolta; m'agradaria conèixer cavaller amb formalitat, educació, de fins a 70 anys. Tel. 722836.

EMPLEAT de banca, 30 anys, fadrí, ingressos elevats, cotxe, casa, alt. Vull conèixer senyoreta amorosa, bona i educada, fins seriosos. Tel. 277990.

FUNCIONÀRIA de 29 anys, simpàtica, alta, desig conèixer home jove, bon al.lot, de fins a 30 anys, fadrí, educat i feiner. Amb fins seriosos. Tel.277990.

SENYORETA de 34 anys, fadrina, atractiva, amb estudis superiors, vull contactar amb home jove de fins a 45 anys, fadrí, feiner i formal, amb finalitat seriosa. Cridau al 710087.

SENYORA de 48 anys, divorciada, bona situació econòmica, amb estudis, vull conèixer senyor bo, sincer i formal, amb fins matrimonials. Telèfon: 722836.

FADRINA de 42 anys, alta, bona presència, estudis, bona feina, vull conèixer senyor de fins a 45 anys, alt, educat i treballador, amb fins seriosos. Tel.710087.

Venc vestit de goma per a la pràctica de surf. Calçons llargs i mànigues llargues. Talla 14-16 anys. Marca Newrod. Només usat dues vegades. Completament nou. Carme, tel. 264259.

FADRINA, de mitjana edat, alta, educada, atractiva, sense mal vicis, desig conèixer un senyor educat, treballador, que li agradi la llar, amb fins seriosos. Tel. 277990.

SENYORETA, 28 anys, guapa, amorosa, de bon cor; voldria conèixer senyor de fins a 35 anys, culte, amant de la llar, per a bona amistaat. Tel. 710087.

JOVE, fadrina de 30 anys, bona presència, culta, treball d'infermera. Voldria conèixer senyor de fins a 37 anys, culte, sense mal vicis i treballador, amb fins seriosos. Cridau al 721494.

SENYORA, jubilada de 65 anys, bona posició, vull trobar cavaller, gentil i bo amb el que pugui compartir la meua vida. Tel.277990.

MALLORQUINA de 49 anys, atractiva, bona salut, pis propi, feina fixa, Voldria conèixer home treballador, culte i formal, amb fins seriosos. Tel. 722836.

FADRÍ, atractiu, alt, esportista, vull fer feliç a senyoreta interessada en conèixer-me, que sigui simpàtica, formal, sense mal vicis, de 30 a 40 anys, indiferent si té fills. Tel.710087.

SENYOR de 30 anys, fadrí amb estudis universitaris, tenc cotxe; vull conèixer senyoreta atractiva, bona, sincera, que vulgui conèixer-me i fer una amistaat seriosa. Tel.277990.

MESTRA, 37 anys, fadrina, bona presència, rossa, cotxe, estalvis. Vull conèixer jove culte, seriós i sincer.

FADRINA, 46 anys, voldria conèixer senyor de fins a 50 anys, fadrí, formal i sincer, per amistaat i fins formals.

SENYORA de 48 anys, no els aparent, aspecte juvenil, molt dolça; vull conèixer senyor de fins a 53 anys, bon al.lot, formal, treballador, amb fins matrimonials. Tel. 721494.

SEPARADA, 40 anys, no els aparent, nivell cultural alt. Vull conèixer senyor educat de 40 o més anys. Tel.277990.

SENYOR de 35 anys, amb estudis universitaris, formal, feiner, fadrí, voldria conèixer senyora, de fins a 30 anys, preferiblement fadrina. Fins seriosos. Tel. 722836.

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

DIVORCIADA de 43 anys, bona feina, alta, bona presència. Desig conèixer senyor, no m'importa el seu estat civil. tel.277990.

SENYORA de 45 anys, atractiva, de corpulència prima, alta, fills casats, som viuda, vull conèixer senyor resident. Tel. 721494.

VIUDO. Fills casats, ells ja tenen ca seva, me sent sol. Vull conèixer senyora senyora que estigui en la mateixa situació, de fins a 60 anys, que li agradi la llar. Tel. 710087.

VIUDO, 69 anys, futur resolt, sa, net; estic interessat en conèixer senyora per fer parella, d que sigui atenta i amb bona presència. Tel. 721494.

SENYORETA, 28 anys, maca, amorosa, de bon cor; voldria conèixer senyor de fins a 35 anys, culte, amant de la llar, per a bona amistaat. Tel.710087.

VIUDA, de 57 anys, espanyola, sense problemes, fills casats, dona de casa, bona cuinera, m'agrada la música. Vull conèixer senyor net i honest, per a relació seriosa. Tel. 277990.

OPTICA SAN JOSE
Plaça Tinent Coronell Franco, 4
Tlf. 24 55 81
07008 Ciutat de Mallorca

MI MUEBLE

Exposició i venta de mobles
Ronda Migjorn, 103. Tel. 66.15.64. Lluçmajor.
C/. dels trencadors, 7. Tlf.: 26.16.29 s'Arenal

HERBALIFE

Distribuidor (Supervisor)
Líder en nutrició celular els 90
Faci la seva comanda a Cati Crespi
Avinguda Comte Sallent 17, pral, A
07003 - Palma de Mallorca (Espanya)
Tel.: (971) 722836-540586

Motos Salom

Jeronimo Pou, 9 468136
Tomas Forteza, 24 462686

NOTA DE REDACCIÓ. Davant les notícies que hi ha una/es persona/es que en nom nostre es dediquen a fer i a cobrar publicitat; **S'ESTEL DE MALLORCA** comunica que tots els nostres representants van degudament acreditats amb una targeta d'identificació de l'empresa.

Pregam que en cas de descobrir alguna d'aquestes persones denunciieu tot d'una el fet. La nostra publicació es reserva el dret a emprendre accions legals en contra d'aquests estafadors.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull co-
nèixer al.lota senzilla. Tenc
un treball segur, cridau-
me al 710087.

GASTRONOMIA

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdagué, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARRA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Srta. Susana.

Restaurant el Pescador. Servei a la carta. Paells, carns i peixos frescs. c/ Sant Bartomeu, 16. Tel. 263443. S'Arenal.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Merveilles. Tel. 265188.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafé, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

Restaurant Amilcar. Carta ben assortida. Menús a 800 ptes. C/ Amilcar, 14. Tel. 49 27 64. S'Arenal de Mallorca.

SERVEIS PROFESSIONALS

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Neteja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

SOCIÒLEGA mallorquina cerca feina per l'estiu. Tel. 261128.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

JUGADORS/ES de bàsquet femení i masculí interessats per formar un equip a s'Arenal. Demanar per Pitu al tel. 712510.

Mallorquí, 26 anys, cerca qualsevol feina seriosa. Anglès i suec parlat i escrit perfectament. Contactau amb Sebastià, 40 18 85.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correjes de ventilador, camvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

TELEVISORS, vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES.** Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries **CC.JU.CB.,** instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. **Electronica EL GAUCHO.** Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

BUGADERIA LLITERMA. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlem. **AGENCIA OFICIAL RE-NAULT.** Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

Don classes de Do-in -automassatge japonès- grups reduïts (4 persones). Carme Tel. 264259.

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

* Informàtica
— Programació en:
**BASIC - CLIPPER
dBASE III PLUS**
— Formació d'usuari en:
**QUATRO - LOTUS 1-2-3
WORDPERFECT - WORKS**
* A més d'un llarg
etcètera pots aprendre:
**BANCA - REPAS
COMPTABILITAT
MECANOGRAFIA**

Cerc professor/a d'anglès, preferible nadiu, per rebre classes particulars. A canvi don massatge Zen-Shiat-su. Carme, massatgista Diplomada. Tel. 264259.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

Industrial Torrefactor, nº 687
R.S.I. Nº 25.878/PM
Capitán Cortés, 3 - Teléfono 46 50 16
PALMA DE MALLORCA

Pensament premeditat

Per Climent Garau de Llucmajor

Es polític només va a arruïnar sa nació. N'Aznar dur pretensió de sa elecció *adelantar*; lo que ell aconseguirà és de tirar molts milions; amb aquestes situacions, cap passa avançarà.

Que és que s'aconseguirà en canviar de partit? És gent des mateix sofrit que se muda sa camia. Cap pago se llevaria dels que hi ha existents, lo que tendria present: augmentar seva plantilla.

Tothom ja té observat s'homo que va de política; a dins tot forat se fica per estar ell reguardat i quan té s'oportunitat sortirà a fer comèdia; du aficat es seu criteri de viure acomodat.

Perquè va estudiar i aconseguí una carrera no ha trobat sa manera de poder-se col·locar, solució cerca donar per passar-se bona vida: tirar-se dins sa política a on contrari se fa.

Aquell qui va aconseguir de pujar a alta esfera ha trobada sa manera de ses coses dirigir, no fa més que presumir de manejar molts milions tipar-se de ressopons que li solen oferir.

S'arriba a *endiosar*, creguent-se interessant perquè lo que va pensant en pràctica lo fa posar. Sa contribució pujà a seva conveniència i gent de seva competència perquè a ell pugui votar.

Pes poble no mirará per dar-li un benefici només li farà judici per poder-lo controlar. Tota passa observarà que donarà tota gent, això és impertinent, aqueixa farsa aguantar.

Es poble ja està cansat de tenir tals directors, li han pegat tremolors a dins ses venes des cap. Lo té ben estudiat un moment dar-li s'ets sus, serà es darrer recurs que tots sigui canviat.

Festes majors organitzen per sa gent entretenir pes ulls poder-los dar-ll, són coses que *les disfruten*; tirar milions no s'excusen que des poble han recaptats; des seus no n'hi posen cap; són de ses gents que los suen.

Nos ve a pas de gegant una crisi extremada que la nos ha motivada els qui nos van comandant. han abandonat es camp, ses fàbriques s'han tancades, i es turisme que nos falla i ses obres se va aturant.

A plaça de Llucmajor dos-cents joves hi haurà que un títol *alcança* per pensar d'exhibir-lo, no trobarà cap factor per ell poder-lo suplir, se tendrà que suprimir de sa molta diversió.

Aquest cas ja va passar quan es pobre res valia, a missa se n'aniria, no es podia descuidar; cap a plaça a esperar amb càvec, picó i senalla, qualche senyor el convidava per clot fort es foradar.

Sa persona quan se troba sens pa, tampoc jornal; això és moment fatal, de veritat, se disloca. Mourà sa guerra a sa dona, an es fills no pot sofrir, li entra un gros verí, sa misèria lo provoca.

Es *mando* se trobarà dins un moment *apurat*, per ell s'haurà acabat es molts *gastos* augmentar. El lladre molt creixerà això és un fet segur; s'anirà a tu per tu per un tros de pa menjar.

Fins ara es comandar ha estat com a ram de flors, havia de dur es jac gros de lo molt que s'engreixà, però es temps que vendrà resultarà al revés, com ovelles dins n'aprés que se moren de belar.

I ningú sabrà resoldre sa fatal situació, és una evolució que tot el món *enrevolta*. Com que ningú es conhorta, tothom va a *disfrutar*, només se pensa en gastar i es darrer tancarà sa porta.

Quan se perd tota passió com a noltros succeïx, cap *mando* no nos serveix perquè guii es timó. No se troba professor que ell sigui escoltat, una anarquia ha entrat, es fet no pot dubtar-lo.

Se tendrà que obligar a un senyor director per dur sa direcció, això nos succeirà, i marxa enrere es farà per fugir des compromís, ha estat com peix de na Tix que pudent li va tornar.

Infants.

Juvenils.

Seniors.

Mini B.

Mini-bàsquet.

Mini A.

El CIDE, temporada 1992-93.

Cadets.

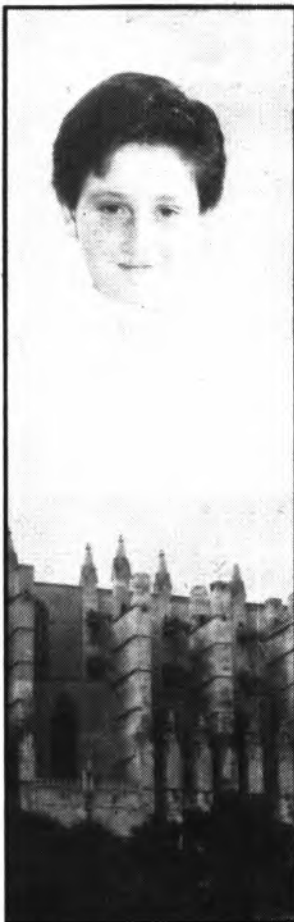
El passat dia 2 de maig, el matrimoni Font-Sansó va dur a batejar a la parròquia de la Vileta la seva filla Sònia, de pocs mesos, i al seu fill Manuel, d'un any i mig. Celebraren l'esdeveniment amb un bon sopar al Moli Vell d'Inca. (Foto Berna)

Són els Juvenils de la relletgeria Calvo. A hores d'ara van al tercer lloc de la classificació, però estan jugant molt bé i si continuen així tenen moltes possibilitats de pujar els llocs que els resten dins la classificació. Coratge! (Foto Lucas)

Sebastia Morell i Catalina Bover es varen casar el passat 13 de febrer a l'església de ses Salines. Després de la cerimònia religiosa, i juntament amb els seus convidats, anaren a fer el sopar de nocces a un restaurant de Cas Concos. Felicitats! (Foto Zarauz)

En Roberto Garcia va fer la primera comunió a la parròquia de Son Rapinya el passat dia 8 de maig. (Foto Berna)

Alumnes de la guarderia Topolino de la Soledat amb les seves mestres.

Aquest és el Parvulari d'Infants del carrer Beatriu de Pinós, 75 de Ciutat. Aquí nins i nines de 3 mesos a 4 anys aprenen a conviure amb els altres nins.

Aquests nins i nines són els integrants de la banda de Tambors i Cornetes de la barriada ciutadana de Reis Catòlics. Malgrat ser ben jovenets ja sonen de primera i amenitzen les festivitats de la barriada.

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.: .....

Carrer.: .....

D. P. ....

Població.: ..... Tel.: .....

M'interessa una subscripció:

☐ **SEMESTRAL 1.500 PTS**

Rebut domiciliari a un banc

Entitat: .....

Sucursal: .....

Banc.: ..... Suc.: .....

Compte n.º: .....

Titular: .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i envieu-la al
Camí de les Pedreres, 30, s'Arenal